

6

7

8

11

12

13

16

17

18

21

22

23

FR

NL

TABLE DES MATIÈRES

INTRODUCTION	5
FONDAMENTAUX	8
ÉQUIPE	12
NOTRE ACTION	17
CENTRE DE JOUR	18
PÔLE PSYCHO-MÉDICO-SOCIAL (PMS)	21
TRAVAIL DE RUE	37
ACTIVITÉS	39
HOUSING FIRST	45
PLAIDOYER	51
ADMINISTRATION	58
FINANCES	58
COMMUNICATION & RAYONNEMENT ASSOCIATIF	61
SOUTENIR DOUCHEFLUX	64
PARTENAIRES	66

INHOUD

INLEIDING	6
UITGANGSPUNTEN	9
HET TEAM	12
WAT WE DOEN	17
HET DAGCENTRUM	18
PSYCHO-MEDISCH-SOCIALE DIENSTEN (PMS)	21
STRAATHOEKWERK	37
ACTIVITEITEN	39
HOUSING FIRST	45
ACTIE	51
ADMINISTRATIE	58
FINANCIËN	58
COMMUNICATIE & UITSTRALING VAN DE VERENIGING	61
DOUCHEFLUX STEUNEN	64
PARTNERS	66

La rue tue.
L'inaction politique aussi.
DOUCHE FLUX
De straat dood
Politieke inertie ook

Banquet de la Street, 24.12.2025

« C'est à la façon qu'a une société d'intégrer ses marges que l'on peut juger de son état. »

INTRODUCTION

ENTRER EN RÉSISTANCE

Depuis toujours, l'action de DoucheFLUX repose sur un art du *Do it yourself*, au sens noble du terme : un artisanat précieux et méticuleux qui ne se contente pas de compenser les manquements de l'État mais s'obstine à tisser des liens au sein de cet espace d'accueil à bas seuil d'accès. Et ceci n'est pas une posture : l'inconditionnalité de l'accueil constitue le socle de notre pratique.

Mais l'année 2025 marque un véritable tournant. Le sentiment de travailler face à des vents contraires n'est plus une impression diffuse mais une réalité bien tangible. Nous assistons à des attaques systématiques et coordonnées contre les plus vulnérables qui rendent ce travail d'accompagnement plus complexe que jamais.

Nous entrons ainsi, presque malgré nous, dans une forme de résistance. Résistance au découragement, résistance à la normalisation de l'exclusion, résistance à l'effacement des plus vulnérables des priorités publiques. Ne pas agir face au sans-chez-soirisme, c'est accepter que certaines vies comptent moins que d'autres.

L'absence prolongée d'un gouvernement bruxellois a enfoncé le clou, fragilisant un maillage associatif pourtant essentiel et plongeant les travailleur·euse·s soci·aux·ales¹ dans une profonde incertitude. Mais comment interpeller un pouvoir qui semble disqualifier les enjeux sociaux que nous portons ? Comment construire des solutions collectives lorsque les principaux interlocuteurs manquent à l'appel ?

1. Sociét·aux·ales comme le revendique le Syndicat des immenses

Rappeler, encore et encore, que c'est à la façon qu'a une société d'intégrer ses marges que l'on peut juger de son état. Marteler que la précarité n'est pas le résultat d'un accident individuel mais le produit des dysfonctionnements de notre société. La frustration est d'autant plus grande que les solutions sont connues et portées par tout un secteur dans un *Masterplan*². Les études le démontrent, les expériences existent, les modèles fonctionnent : mettre fin au sans-chez-soirisme est non seulement souhaitable d'un point de vue humain, mais également rationnel et économiquement pertinent.

Ce rapport d'activité témoigne de cette bascule. Il raconte une association qui continue d'accueillir et d'accompagner les plus vulnérables sans condition, mais qui interroge aussi sa place politique. Car si la rue tue, l'inaction politique aussi.

Benjamin Brooke
Directeur

2. Masterplan de fin du sans-chez-soirisme, Bruss'help 2024

INLEIDING

IN VERZET TREDEN

Van meet af aan was het werk van DoucheFLUX gebaseerd op de kunst van het do it yourself, in de edele zin van dat woord: een kostbaar en nauwgezet ambacht dat zich niet tevreden stelt met het opvullen van de hiaten van de overheid, maar dat koppig banden smeedt binnen een laagdrempelige opvangruimte. Dat is geen pose: de onvoorwaardelijkheid van de opvang is het fundament van onze werking.

2025 was een echt keerpunt. Het gevoel tegen de wind te moeten opboksen, was niet langer een vage indruk, maar werd een tastbare realiteit. De systematische en gecoördineerde aanvallen op de meest kwetsbaren volgden elkaar op, waardoor ons begeleidingswerk complexer dan ooit geworden is.

En zo worden we, bijna tegen onze wil, in het verzet gedwongen. Verzet tegen de ontmoediging, verzet tegen de normalisering van uitsluiting, verzet tegen het schrappen van de meest kwetsbaren uit de prioriteitenlijsten van de overheid. Niet handelen tegen thuisloosheid zou betekenen dat we zomaar aanvaarden dat sommige levens minder tellen dan andere.

Het lange uitblijven van een Brusselse regering maakte het allemaal nog erger. Daardoor werd het levensbelangrijke netwerk van organisaties als de onze ernstig verzwakt en werden de maatschappelijk werkers¹ in grote onzekerheid gedompeld. Hoe moeten we een overheid aanspreken die de sociale kwesties die wij op de agenda zetten, lijkt te negeren? Hoe kunnen we collectieve oplossingen uitwerken als de belangrijkste gesprekspartners verstek geven?

1. Zoals signaleerd door de Vakbond der Giganten / Syndicat des Immenses

“De toestand van een samenleving is af te lezen aan de manier waarop ze de mensen uit de marge opneemt.”

Aan ons om er keer op keer aan te herinneren dat de toestand van een samenleving kan worden afgelezen aan de manier waarop ze de mensen uit de marge opneemt. Aan ons om er blijvend op te hameren dat kwetsbaarheid niet het gevolg is van een individueel falen, maar van het slecht functioneren van de samenleving. De frustratie is des te groter omdat de oplossingen wel degelijk gekend zijn en door een hele sector worden gedragen in een Masterplan². Studies, ervaring en modellen wijzen allemaal in één richting: een einde maken aan thuisloosheid is niet alleen wenselijk vanuit menselijk oogpunt, maar het is ook rationeel en economisch het beste wat we kunnen doen.

Dit activiteitenverslag over 2025 getuigt van deze ommekeer. Het vertelt over een organisatie die de meest kwetsbaren onvoorwaardelijk blijft opvangen en begeleiden, maar die ook zijn politieke plaats in vraag stelt. De straat is dodelijk, dat klopt, maar politieke passiviteit is dat zeker ook.

Benjamin Brooke

Directeur

2. Masterplan voor het uitbannen van de thuisloosheid, Bruss'help 2024

DOUCHE
FLUX

DOUCHE
FLUX

URGENT
AU BON ENDIR...

AAR

OP

2010

Prise de conscience,
Manifestation du Collectif
MANIFESTEMENT

*Bewustwording,
Manifestatie van Collectif
Manifestement*

2011

Création de l'asbl
Oprichting van de vzw

2012

Démarrage des activités
Start activiteiten

2014

Achat d'un bâtiment
Aankoop van een gebouw

2017

Ouverture officielle du
centre de jour : lancement
des services

*Officiële opening van het
dagcentrum en start van de
dienstverlening*

FONDAMENTAUX

ORIGINES

DoucheFLUX voit le jour en 2011 dans le sillage d'une manifestation du Collectif Manifestement pour et avec des personnes sans chez-soi. L'organisation de l'événement donne lieu à l'observation d'une réalité interpellante : douches, salons-lavoir et consignes sont en nombre insuffisant en Région bruxelloise. L'infrastructure existante est financièrement inabordable pour nombre de personnes en situation de grande pauvreté, et leur accès est souvent assorti de conditions telles que de nombreuses personnes s'en trouvent exclues de fait.

En outre, des activités valorisantes et dynamisantes dans lesquelles elles peuvent s'impliquer sont quasi inexistantes.

Avec l'ouverture de son centre de jour à bas seuil d'accès en 2017, DoucheFLUX propose un nombre de services de 1re ligne (douches, lessives, consignes, permanences psycho-médico-sociales...) et une multitude d'activités dans une infrastructure dynamisante et conviviale.

Aujourd'hui, face à l'augmentation du nombre de personnes sans chez-soi et mal

logées en Région bruxelloise et à la complexification des problématiques qu'elles rencontrent, son champ d'action s'étend du travail de rue à l'accompagnement en logement, en passant par l'accueil de jour. Enfin, DoucheFLUX développe un pôle « plaidoyer » dans lequel les personnes sans chez-soi sont activement impliquées. Il vise à déconstruire les stéréotypes sur la grande pauvreté et lutte pour la fin du sans-chez-soirisme et contre l'idée qu'il est une fatalité.

Les chiffres*

9.777

La Région bruxelloise compte 9.777 personnes sans chez-soi.

↗ 24,5%

Le nombre de personnes sans chez-soi a augmenté de 24,5 % en deux ans.

8.099 Adultes 1.678 Mineur-es

7,8 personnes sans chez-soi / 1.000 habitant-es

↗ 467,1%

Le nombre de personnes sans chez-soi a augmenté de 467,1% depuis 2008 (premier dénombrement).

* **issus du 8e dénombrement de Bruss'Help en Région de Bruxelles-Capitale (réalisé le 6 novembre 2024).**

2019

Lancement du Syndicat des immenses

Oprichting van het Syndicat des immenses

2020

Ouverture d'un Hébergement de transit pour femmes (Crise Covid-19)

Opening transitonthaal voor vrouwen (coronacrisis)

2023

Lancement du *Housing First*, fermeture de l'Hébergement de transit

Start van *Housing First*, sluiting van transitonthaal

2024

1re édition de L'immense festival

1ste editie van Het immense festival

UITGANGSPUNTEN

HET ONTSTAAN

DoucheFLUX ontstond in 2011 in het kielzog van een actie van het collectief Manifestement voor thuislozen, samen met thuislozen. Bij de organisatie van het evenement kwam een verontrustende realiteit aan het licht: er zijn voor deze grote groep mensen onvoldoende douches, wassalons en lockers in het Brussels Gewest. De bestaande infrastructuur is daarenboven financieel onbereikbaar voor veel mensen die in grote armoede leven, en de toegang wordt vaak gekoppeld aan allerlei voorwaarden, waardoor veel mensen in feite worden uitgesloten.

Bovendien zijn er vrijwel geen zinvolle en stimulerende activiteiten waar zij aan kunnen deelnemen.

Met de opening van zijn laagdrempelige dagcentrum in 2017 biedt DoucheFLUX een aantal eerstelijnsdiensten aan (douches, wasmachines, lockers, een permanent bereikbare psycho-medisch-sociale dienst...) en een veelheid aan activiteiten in een stimulerende en gemoedelijke omgeving.

Gezien de toename van het aantal thuisloze en slecht gehuisveste personen in het Brussels

Gewest en gezien de toenemende complexiteit van de problemen waarmee deze mensen worden geconfronteerd, is het actieterrein van DoucheFlux momenteel uitgebreid: van straathoekwerking tot begeleiding bij huisvesting, met dagopvang als tussenstap. Ten slotte ontwikkelde DoucheFLUX ook een dienst voor belangenbehartiging, waarbij de thuislozen actief worden betrokken. Zo wil men stereotypen over extreme armoede ontkrachten en de strijd opvoeren tegen de thuisloosheid en tegen het idee dat thuisloosheid een onvermijdelijk lot is.

De cijfers*

9.777

Het Brussels Gewest telt 9.777 thuislozen.

↗ 24,5%

Het aantal thuislozen is in twee jaar met 24,5% gestegen.

8.099 Volwassenen

1.678 Minderjarigen

7,8 thuislozen op 1.000 inwoners

↗ 467,1%

Sinds de eerste telling in 2008 nam het aantal thuislozen toe met 467,1%.

* afkomstig uit de 8e telling van Bruss'Help in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (uitgevoerd op 6 november 2024).

MISSION / VISION / VALEURS

Notre mission

DoucheFLUX lutte pour la fin du sans-chez-soirisme et propose des accompagnements sur mesure à des personnes avec ou sans papiers, avec ou sans chez-soi, d'ici ou d'ailleurs afin de faciliter l'accès à leurs droits fondamentaux.

Notre vision

Agir pour la fin du sans-chez-soirisme et lutter contre l'idée qu'il est une fatalité.

Nos valeurs

- **Autonomie** – Travailler ensemble à l'autonomie de chacun·e, en reconnaissant la capacité de décider pour soi. Fournir des efforts personnalisés pour faciliter l'émancipation individuelle.
- **Transparence** – DoucheFLUX favorise la confiance et l'engagement mutuel en rendant lisible son fonctionnement vis-à-vis des équipes, des publics et des partenaires, explicite les engagements et obligations, motive les décisions et définit les rôles et responsabilités de chacun·e.
- **Inconditionnalité** – La porte de DoucheFLUX est ouverte à tous·tes, avec ou sans papiers, d'ici ou d'ailleurs, sur ou sans rendez-vous, avec ou sans demande explicite. Promouvoir l'inconditionnalité signifie privilégier l'écoute, l'empathie et la tolérance, ne pas d'emblée juger ou diagnostiquer, accepter de ne pas comprendre et de se remettre en question.
- **Coopération** – Mobiliser des ressources, des talents et des expertises, tisser des liens, saisir des opportunités et créer des synergies tant avec les partenaires que dans l'accompagnement des bénéficiaires, dans un esprit de confiance et de respect mutuel.
- **Pugnacité** – Avoir le courage de ses intuitions soci(ét)ales, de ses perceptions sensibles et de ses choix politiques. S'engager en endurance et en ténacité, quitte, parfois, à exiger l'« impossible », qui n'est que du « possible » (temporairement) à contre-courant.
- **Agilité** – Cultiver la capacité à s'adapter au changement. Refuser de rester figé dans ses idées et pratiques. Veiller toujours à conserver une continuité stratégique, opérationnelle et humaine.

MISSIE / VISIE / WAARDEN

Onze missie

DoucheFLUX wil een einde maken aan thuisloosheid en biedt begeleiding op maat aan mensen met of zonder papieren, met of zonder vaste verblijfplaats, van hier of van elders en zet zich in om voor hen de toegang tot hun grondrechten te vergemakkelijken.

Onze visie

We stellen alles in het werk om thuisloosheid uit de wereld te helpen en om te strijden tegen het idee dat thuisloosheid een onvermijdelijk lot is.

Onze waarden

- **Zelfstandigheid** – Samen met de thuisloze werken aan zijn/haar zelfstandigheid, door te erkennen dat iedereen in staat is om voor zichzelf te beslissen. Inspanningen op maat leveren om individuele emancipatie te vergemakkelijken.
- **Transparantie** – DoucheFLUX ijvert voor vertrouwen en wederzijdse betrokkenheid door zijn werking voor iedereen transparant te maken: voor teams, doelgroepen en partners. Dat doen we door verplichtingen en verantwoordelijkheden duidelijk te omschrijven, door beslissingen te motiveren en de rol en verantwoordelijkheid van iedereen te definiëren.
- **Onvoorwaardelijkheid** – De deur van DoucheFLUX staat open voor iedereen, met of zonder papieren, van hier of van elders, met of zonder afspraak, met of zonder expliciete vraag. Onvoorwaardelijkheid houdt in: de nadruk leggen op luisteren, empathie en tolerantie, niet te snel oordelen of diagnosticeren, accepteren dat men iets niet begrijpt en zichzelf in vraag stellen.
- **Samenwerking** – Middelen, talenten en expertise mobiliseren, banden smeden, kansen grijpen en synergieën creëren, zowel met partners als bij de begeleiding van de begunstigen; dat alles in een geest van vertrouwen en wederzijds respect.
- **Volharding** – De moed hebben om je te laten leiden door je sociale en maatschappelijke intuïtie, door je gezond verstand en door je politieke keuzes. Je inzetten met koppig doorzettingsvermogen, ook als het 'onmogelijke' wordt gevraagd. Wat onmogelijk lijkt, is immers hetzelfde als wat mogelijk is, maar dan met wat meer tegenwind.
- **Flexibiliteit** – Het vermogen aanscherpen om je aan te passen aan verandering; zorgen dat je niet vastroest in vertrouwde ideeën of praktijken. Er altijd over waken dat de strategische, operationele en menselijke lijn behouden blijft.

Hamza
CONSEILLER
RELEVATION ET MONTAGE

KIKI PROOF
GIF

ÉQUIPE

- Nombre moyen de travailleur·euses en équivalent temps plein : **20**
- **7** travailleur·euses avec contrats d'insertion socio-professionnelle via le dispositif article 60
- **10** personnes en médiation pénale (Service de mesures judiciaires alternatives (SEMJA))
- **8** stagiaires
- **40** bénévoles actif·ves

L'équipe de DoucheFLUX réunit des travailleur·euses salarié·es, des personnes en insertion socio-professionnelle et en médiation pénale. L'association adopte une approche participative et dynamique, accueille des stagiaires et mobilise des bénévoles aux parcours variés — citoyen·nes, professionnel·les de la santé, du social et d'autres secteurs — qui contribuent activement à sa mission.

Présent·es depuis les débuts de DoucheFLUX, les bénévoles jouent un rôle essentiel dans son fonctionnement. Leur enthousiasme et leur engagement enrichissent chaque jour nos actions.

En 2025, DoucheFLUX compte 90 bénévoles, dont 40 sont actif·ves depuis plus d'un an. L'association bénéficie également de l'implication de 6 kinésithérapeutes, d'1 opticienne, de 3 juristes et de 10 personnes effectuant des travaux d'intérêt général.

La diversité de l'équipe constitue une véritable richesse et permet de mener à bien ses missions sociales de manière innovante et dynamique.

HET TEAM

- *Gemiddeld aantal werknemers (in voltijdsequivalenten):* **20**
- *7 werknemers met een contract voor sociaal-professionele re-integratie via de regeling van artikel 60*
- *10 personen in strafrechtelijke bemiddeling (dienst voor Alternatieve Gerechtelijke Maatregelen)*
- *8 stagiairs*
- *40 actieve vrijwilligers*

Het team van DoucheFLUX bestaat uit vaste medewerkers, mensen die deelnemen aan re-integratieprogramma's en mensen in het kader van strafbemiddeling. De vereniging hanteert een participatieve en dynamische aanpak, geeft kansen aan stagiairs en doet een beroep op vrijwilligers met uiteenlopende achtergronden: burgers, professionals uit de gezondheidszorg, de sociale sector en andere sectoren, kortom iedereen die actief kan bijdragen aan het realiseren van onze missie.

De vrijwilligers zijn er al bij van in het begin. Ze spelen een essentiële rol in de werking van DoucheFlux. Hun enthousiasme en inzet zijn elke dag zeer verrijkend.

In 2025 telde DoucheFLUX 90 vrijwilligers, waarvan er 40 al meer dan een jaar actief zijn. De vereniging kan ook rekenen op de inzet van 6 kinesitherapeuten, 1 opticien, 3 juristen en 10 personen die een gemeenschapsdienst uitvoeren.

De diversiteit van het team is een echte troef en maakt het mogelijk om de maatschappelijke opdracht op een innovatieve en dynamische manier uit te voeren.

UN BENEVOLE "PAIR-AIDANT" HORS PAIR

Rabah Hamdad est décédé ce 5 août 2025. Dès l'ouverture du centre de jour de DoucheFLUX en 2017, on est frappé par un bénéficiaire s'emparant sans rien demander d'un balai, qu'il passe ci et là. Tout Rabah est là : foncièrement indépendant et spontanément au service d'autrui. « Du fond du cœur ! » disait-il sans cesse. Efficace et réactif, comprenant de l'intérieur et anticipant d'autant mieux les désirs des bénéficiaires, il se rend vite indispensable, devient officiellement bénévole de DoucheFLUX, attaché au service douches principalement, mais il est partout en même temps, est apprécié de tous, connaît mille ficelles et a autant de contacts. Le travail en équipe lui convenant mal, il s'improvise maraudeur solitaire. C'est lui qui, à force de pugnacité, d'humour et de patience, parvient à sortir Mumu de la rue, là où les maraudeurs de DoucheFLUX, d'Infirmiers de rue, de Diogenes, du Samusocial et de Saint-Gilles se sont cassés les dents. Puis il s'improvise distributeur de café et nourriture à la gare du Midi, tous les soirs, pendant des années. Le commissaire général de la gare du Midi dira à ses troupes et aux agents de Securail : « Si vous touchez à Rabah, c'est à la Belgique que vous touchez ! », ignorant que Rabah était sans-papiers et sans revenus. Ce rapport d'activité lui est dédié.

EEN UITMUNTENDE "ERVARINGSDESKUNDIGE" VRIJWILLEGER

Op 5 augustus 2025 overleed Rabah Hamdad. Meteen bij de opening van het dagcentrum van DoucheFLUX in 2017 was er een bezoeker die zonder iets te vragen een bezem pakte en begon te vegen. Typisch Rabah: door en door onafhankelijk en altijd spontaan ten dienste van anderen. "Vanuit het diepste van mijn hart," zei hij de hele tijd. Hij was efficiënt en alert, begreep de situatie van binnenuit en kon daardoor des te beter inspelen op de wensen van de begunstigten. Al snel maakte hij zich onmisbaar en werd hij officieel vrijwilliger bij DoucheFLUX. Hij was vooral verbonden aan de douchediens, maar hij was overal tegelijk, werd door iedereen gewaardeerd, kende de duizend kneepjes van het vak en had evenzoveel contacten. Omdat teamwork hem niet zo lag, ging hij het liefst alleen op pad. Hij was het die er met zijn doorzettingsvermogen, humor en geduld in slaagde Mumu van de straat te halen, iets waar de straathoekwerkers van DoucheFLUX, de straatverplegers van de vzw Diogenes, van Samusocial en van de gemeente Sint-Gillis nooit in geslaagd waren. Op een bepaald moment begon hij elke avond mee koffie en maaltijden uit te delen aan het Zuidstation, iets wat hij jaren volhield. De politiecommissaris-generaal van het Zuidstation zei tegen zijn troepen en tegen de agenten van Securail: "Wie aan Rabah raakt, raakt aan België!" Wist hij veel dat Rabah geen papieren had en geen inkomen... Dit activiteitenverslag is dan ook aan Rabah opgedragen.

ORGANIGRAMME

L'action de DoucheFLUX se décline en six pôles : Centre de jour, Activités, PMS (psycho-médico-social), Housing First, Travail de rue et Plaidoyer. Pour mener à bien leurs actions, ces pôles peuvent compter sur l'équipe « Supports » qui est transversale à l'organisation. Imaginée

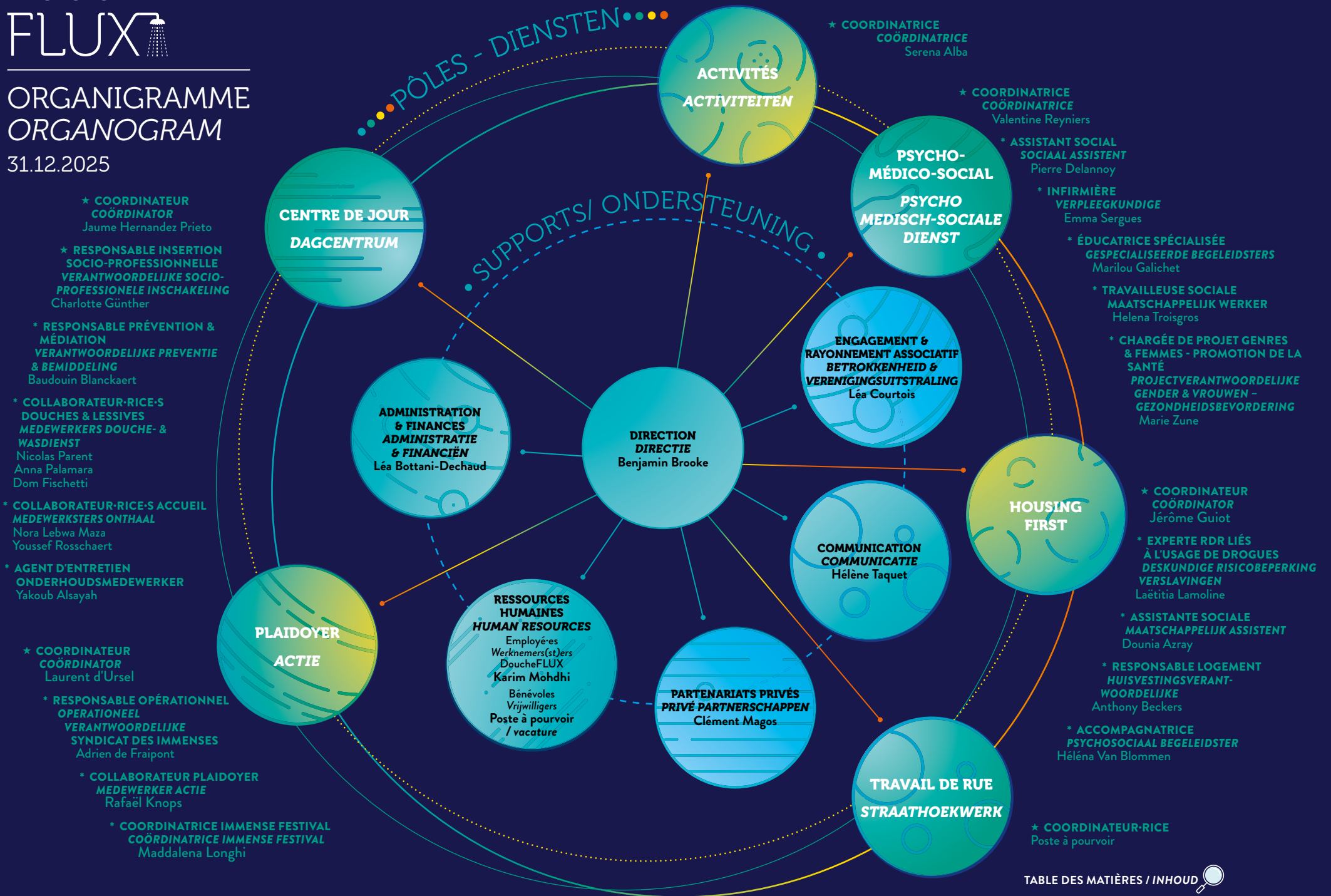
sous la forme d'une constellation, l'organigramme se distingue volontairement d'un schéma pyramidal traditionnel pour mieux coller à la réalité d'une organisation en mouvement favorisant les échanges multiples au sein de son équipe.

ORGANOGRAM

Het werk van DoucheFLUX is onderverdeeld in zes diensten: Dagcentrum, Activiteiten, PMS (psycho-medisch-sociaal), Housing First, Straathoekwerk en Belangenbehartiging. Om hen te helpen hun werk uit te voeren, kunnen deze afdelingen rekenen op het Support team, dat in de hele organisatie

actief is. Het organigram, ontworpen in de vorm van een constellatie, wijkt bewust af van een traditioneel piramideschema om beter de realiteit weer te geven van een organisatie in beweging die meerdere uitwisselingen binnen het team aanmoedigt.

NOTRE ACTION

Initialement, le projet de DoucheFLUX visait à permettre aux personnes sans chez-soi de retrouver leur dignité en commençant par la réappropriation de leur corps.

Si les douches sont le service phare et représentent bien souvent la « porte d'entrée » au centre de jour, venir prendre une douche mène à bien plus que cela.

DoucheFLUX propose des accompagnements sur mesure à des personnes avec ou sans papiers, avec ou sans chez-soi, d'ici ou d'ailleurs, afin de faciliter l'accès à leurs droits fondamentaux. Ce qui leur permet de s'émanciper et se forger une place dans la société, notamment à travers des activités stimulantes et épanouissantes qui renforcent l'autonomie et le bien-être mais aussi de leur offrir une plateforme d'expression pour faire entendre leur voix.

Notre action se décline en six pôles

Onze werking steunt op zes pijlers

1.	Centre de jour <i>Dagcentrum</i>
2.	PMS (psycho-médico-social) <i>Psycho-medisch-sociale diensten (PMS)</i>
3.	Activités <i>Activiteiten</i>
4.	Travail de rue <i>Straathoekwerk</i>
5.	Housing First
6.	Plaidoyer <i>Actie</i>

WAT WE DOEN

Oorspronkelijk was het project van DoucheFLUX erop gericht om thuislozen hun waardigheid terug te geven, en daarvoor moet iemand baas zijn over zijn eigen lichaam.

Vandaar de douchedienst, die nog altijd onze belangrijkste service is en de 'toegangspoort' tot het dagcentrum. Maar zo'n douchebezoek is het begin van iets wat veel verder gaat.

DoucheFLUX biedt begeleiding op maat aan mensen met of zonder papieren, met of zonder eigen thuis, mensen van hier of van elders, opdat ze een betere toegang tot hun grondrechten zouden krijgen. Dit stelt hen in staat om zich te emanciperen en een plaats in de samenleving te veroveren. Dat gebeurt door middel van allerlei stimulerende en zinvolle activiteiten die hun zelfredzaamheid en welzijn versterken. Tegelijk bieden we hen zo een platform om hun stem te laten horen.

**± 100 /
jour - dag**

Fréquentation moyenne des
personnes par jours d'ouverture
*Gemiddelde bezoekersaantal
per openingsdag*

11.179

Douches
Douchebeurten

5.500

Lessives
Wasbeurten

CENTRE DE JOUR

Le centre de jour de DoucheFLUX est ouvert du mardi au vendredi de 8h30 à 16h00 et le samedi de 8h30 à 14h00. Une large gamme de services adaptés aux besoins des bénéficiaires y est proposée. Chacun·e peut y prendre une douche, faire laver ses vêtements ou en recevoir de nouveaux. Le foyer met également à disposition un service de consignes ainsi qu'un espace de repos où il est possible de se détendre en savourant une tasse de café. En complément, un accès à des ordinateurs, au Wi-Fi gratuit et à des bornes de recharge pour appareils électroniques est offert. En 2024, le centre de jour a obtenu l'agrément de la Commission Communautaire Commune (COCOM).

Nous évaluons la fréquentation moyenne du centre à environ 100 personnes par jour d'ouverture, tous services et activités confondus.

HET DAGCENTRUM

Het dagcentrum van DoucheFLUX is geopend van dinsdag tot en met vrijdag van 8.30 tot 16.00 uur en op zaterdag van 8.30 tot 14.00 uur.

In dat centrum biedt DoucheFLUX een brede waaier aan diensten aan die zijn afgestemd op de noden van de gebruikers. Iedereen kan er douchen, zijn kleren laten wassen of zich nieuwe kleren aanschaffen. Het centrum biedt ook lockers om spullen weg te bergen en een rustruimte waar men kan ontspannen bij een kopje koffie. Daarnaast staan er computers ter beschikking, is er gratis wifi en zijn er oplaadpunten voor elektronische apparaten. In 2024 werd het dagcentrum erkend door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC – in het Frans COCOM).

Het gemiddelde bezoekersaantal van het centrum ligt op ongeveer 100 personen per openingsdag, voor alle diensten en activiteiten samen.

DOUCHES

DoucheFLUX dispose de 19 cabines : 12 réservées aux hommes et 7 aux femmes. L'accès aux douches coûte 1€ et inclut tout le nécessaire : serviette, gant de toilette, savon, shampoing et tongs. Des produits d'hygiène complémentaires (brosse à dents, dentifrice, cotons-tiges, déodorant, crème hydratante, kit de rasage, protections menstruelles...) sont disponibles à la demande au vestiaire.

LESSIVES

En complément du service de douches, les bénéficiaires peuvent confier leur linge au lavage. Après leur douche, ils déposent leurs vêtements dans un filet prévu à cet effet, qui est ensuite pris en charge par l'équipe. Ce service est proposé au prix de 1 € pour une machine de 3 kg, séchage compris.

VESTIAIRE

Le vestiaire permet d'accéder gratuitement à des vêtements essentiels ainsi qu'à des produits d'hygiène. L'ensemble du stock provient exclusivement de dons.

CONSIGNES

Le centre de jour met à disposition 238 casiers de différentes tailles (petite, moyenne et grande), accessibles durant les heures d'ouverture. Malgré cette capacité, la demande dépasse largement l'offre, en particulier pour les casiers moyens et grands. Leur location se fait via un contrat et coûte entre 1€ et 2€ par semaine selon la taille choisie. Depuis l'ouverture du centre, leur taux d'occupation reste proche du maximum, la demande dépassant largement l'offre.

Depuis janvier 2019, des cartes d'identification sont remises aux personnes fréquentant le centre de jour. Depuis 2019, 16.208 cartes ont été émises. En 2025, 1.250 nouvelles cartes ont été délivrées, témoignant de l'arrivée de nouveaux bénéficiaires, en plus du public déjà suivi.

DOUCHES

DoucheFLUX beschikt over 19 douche-cabines: 12 voor mannen en 7 voor vrouwen. Toegang tot de douches kost € 1. Daarin zit alles wat iemand nodig heeft om te douchen: een handdoek en washandje, zeep, shampoo en slippers. Andere toiletartikelen zijn verkrijgbaar bij de garderobe: tandenborstel, tandpasta, wattenstaafjes, deodorant, hydraterende crème, scheerzet, menstruatieproducten.

DE WASSERIJ

Naast de doucheservice kunnen mensen hun was laten doen. Na het douchen leggen ze hun kleding in een tasje dat vervolgens door het team wordt opgehaald. Deze dienst wordt aangeboden voor € 1 voor een wasmachine van 3 kg, inclusief drogen.

DE GARDEROBE

In de kledingopslag is er gratis toegang tot essentiële kleding, hygiëneproducten en toiletartikelen. De hele voorraad is uitsluitend afkomstig uit donaties.

LOCKERS

Het dagcentrum biedt ook 238 lockers aan, van klein tot groot, die tijdens de openingsuren toegankelijk zijn. Ondanks deze aanzienlijke capaciteit overtreft de vraag ruimschoots het aanbod, met name voor de middelgrote en grote lockers. De huur van zo'n bagagekuis gebeurt via een contract en kost tussen € 1 en € 2 per week, afhankelijk van de gekozen maat. Al van bij de opening van het centrum zijn de lockers bijna voortdurend allemaal bezet.

Sinds januari 2019 worden er identificatiekaarten uitgereikt aan de mensen die het dagcentrum bezoeken. Sinds 2019 zijn er 16.208 kaarten uitgegeven. In 2025 kwamen daar 1.250 nieuwe kaarten bij, wat wijst op de komst van heel wat nieuwe gebruikers.

PÔLE PSYCHO-MÉDICO-SOCIAL (PMS)

Le pôle psycho-médico-social constitue une approche globale de l'accompagnement des personnes sans chez-soi. Ce pôle regroupe plusieurs services essentiels visant à répondre aux besoins de santé physique, mentale et sociale des bénéficiaires, à commencer par le service social, qui joue un rôle central en offrant un soutien personnalisé aux bénéficiaires pour accéder à leurs droits fondamentaux, trouver des solutions de logement et gérer les aspects administratifs liés à leur situation.

Des soins de santé y sont accessibles : une infirmière est présente dans le dispensaire pour prodiguer des soins de base, effectuer des dépistages, dispenser des conseils et assurer le suivi médical des bénéficiaires.

Le pôle inclut d'autres services connexes qui complètent cette approche pluridisciplinaire. Des permanences juridiques sont organisées pour aider les bénéficiaires à comprendre et à défendre leurs droits, tandis que des kinésithérapeutes fournissent des soins de rééducation. Une opticienne est présente une fois par mois pour effectuer des examens visuels et fournir des lunettes.

Le pôle travaille également en collaboration avec des partenaires externes dans le cadre de la promotion de la santé.

Le service social en chiffres

De sociale dienstverlening in cijfers

2.000	Soutiens et accompagnements personnalisés <i>Gesprekken en persoonlijke begeleiding</i>
8	Relogements <i>Herhuisvestingen</i>
Référente Logement <i>Huisvestingscoördinator</i>	
39	Suivis individuels <i>Individuele begeleidingen</i>
1	Mise en hébergement de transit <i>Tijdelijke huisvesting in een transitwoning</i>
6	Tables du Logement organisées <i>Huisvestingsbijeekkomsten georganiseerd</i>

PSYCHO-MEDISCH-SOCIALE DIENSTEN (PMS)

De psycho-medisch-sociale afdeling hanteert een totaalbenadering bij de ondersteuning van thuislozen. Hier worden verschillende essentiële diensten aangeboden die gericht zijn op de fysieke, mentale en sociale gezondheid van de begunstigen. De sociale dienst speelt daarbij een centrale rol door gepersonaliseerde ondersteuning te bieden. Men helpt er mensen om toegang te krijgen tot hun grondrechten, men gaat op zoek naar oplossingen voor huisvestingsproblemen en men tracht allerlei administratieve kwesties te regelen die samenhangen met thuisloosheid.

Ook gezondheidszorg wordt aangeboden: een verpleegkundige is aanwezig in de medische ruimte om basiszorg te verlenen, screenings uit te voeren, advies te geven en de begunstigen medisch op te volgen.

Het centrum biedt nog andere aanverwante diensten die passen in deze multidisciplinaire aanpak. Er worden juridische permanenties georganiseerd om de begunstigen te helpen hun rechten te begrijpen en te verdedigen. Ondertussen leveren kinesitherapeuten revalidatiezorg en is er één keer per maand een opticien aanwezig om oogonderzoeken uit te voeren en brillen te verstrekken.

Het centrum werkt ook samen met externe partners in het kader van de ruime gezondheidsbevordering.

RENFORCEMENT DU SERVICE SOCIAL

En 2025, le service social a été renforcé par l'arrivée d'un travailleur social de première ligne et d'une référente logement.

Les permanences sociales sont ouvertes à tous·tes. Les bénéficiaires y sont guidé·es dans leurs démarches auprès des CPAS (carte médicale, revenu d'intégration sociale...), informé·es sur leurs droits fondamentaux et orienté·es vers les structures les plus adaptées à leurs besoins. Le pôle PMS collabore avec de nombreux partenaires afin d'assurer une prise en charge optimale et propose, lorsque nécessaire, un accompagnement physique (démarches administratives, rendez-vous chez un·e avocat·e, entrée en cure, etc.).

Depuis août 2024, la présence à temps plein d'une éducatrice spécialisée au sein du foyer du centre de jour a renforcé l'orientation des personnes dans les différents services de DoucheFLUX. Présente en salle ou en entretien individuel, elle favorise la création de liens durables en développant une relation de confiance avec les bénéficiaires.

Une permanence dédiée à la rédaction de CV et de lettres de motivation a également été mise en place le mardi après-midi. L'utilisation de supports visuels permet de valoriser les parcours professionnels de chacun·e.

Le partenariat initié en 2021 avec le projet MENA de S.O.S Jeunes – Quartier Libre AMO s'est par ailleurs poursuivi. Les équipes de S.O.S Jeunes assurent une présence régulière les mardis et jeudis dans le foyer,

FR

créant un lien de proximité avec les jeunes et répondant plus efficacement à leurs besoins spécifiques.

Enfin, la collaboration étroite avec le dispensaire infirmier renforce le pôle PMS du centre en facilitant le travail interdisciplinaire autour des bénéficiaires.

Référente logement

DoucheFLUX s'est fixé pour objectif de replacer l'accès au logement au cœur de ses priorités. En avril 2025, une travailleuse sociale du pôle PMS a ainsi endossé la fonction essentielle de référente logement.

Les personnes souhaitant accéder aux informations et aux outils nécessaires à la recherche d'un logement bénéficient d'un accompagnement individuel, jusqu'à l'eménagement. S'adressant notamment aux personnes non éligibles au dispositif Housing First, cet accompagnement a permis à 39 personnes de bénéficier d'entretiens individuels ; 3 sont entrées en logement durable et 1 en hébergement de transit.

En parallèle, l'organisation mensuelle des Tables du Logement favorise l'information et la prévention sur les questions liées au logement, dans une dynamique collective et participative. Ce cadre constitue un soutien précieux pour les participant·es, qui se sentent moins seul·es face aux difficultés inhérentes à la crise du logement. À ce jour, les 6 Tables du Logement ont été organisées, pour un total de 27 participations.

NL

VERSTERKING VAN DE SOCIALE DIENST

In 2025 werd de sociale dienst versterkt door de komst van een eerstelijnsmaatschappelijk werker en een referentiepersoon voor huisvesting.

De sociale permanenties staan open voor iedereen. De begunstigden worden daar begeleid doorheen hun procedures bij de OCMW's (medische kaart, leefloon, enz.), geïnformeerd over hun grondrechten en doorverwezen naar de structuren die het best aansluiten bij hun behoeften. De PMS-dienst werkt samen met allerlei partners om zo een optimale zorg te garanderen en biedt, indien nodig, fysieke begeleiding aan: hulp bij administratieve stappen, afspraak maken bij een advocaat, opname in een zorginstelling.

Sinds augustus 2024 heeft de voltijdse aanwezigheid van een gespecialiseerde opvoedster in het opvangcentrum geholpen om mensen beter te begeleiden naar de verschillende diensten van DoucheFLUX. Zij is aanwezig in de groep of tijdens individuele gesprekken, waardoor ze een vertrouwensrelatie kan opbouwen en er duurzame banden kunnen worden gesmeed.

Op dinsdagmiddag is er ook een permanentie opgezet voor het opstellen van cv's en motivatiebrieven. Door het gebruik van visuele hulpmiddelen kunnen de sterke punten uit ieders beroeps traject zichtbaar worden gemaakt.

Het in 2021 gestarte partnerschap met het MENA-project van S.O.S Jeunes – Quartier Libre AMO werd voortgezet. De teams van S.O.S Jeunes zijn regelmatig aanwezig op dinsdag en donderdag in het opvangcentrum,

waardoor een hechte band met de jongeren ontstaat en er beter kan worden ingespeeld op hun specifieke behoeften.

De sociale dienst werkt tot slot nauw samen met de verpleegpost, wat natuurlijk de interdisciplinaire aanpak vergemakkelijkt, alles ten bate van de begunstigden.

De referentiepersoon voor huisvesting

DoucheFLUX wil de toegang tot huisvesting weer centraal stellen in zijn werking. In april 2025 heeft een maatschappelijk werkster van de PMS-afdeling dan ook de onschatbare functie van referentiepersoon voor huisvesting op zich genomen.

Mensen die op zoek zijn naar informatie en hulp bij hun zoektocht naar huisvesting, krijgen individuele begeleiding, tot aan de uiteindelijke verhuizing toe. Deze begeleiding, die vooral gericht is op mensen die niet in aanmerking komen voor het Housing First-programma, heeft voor 39 mensen tot individuele gesprekken geleid. Drie van hen hebben op die manier duurzame huisvesting gevonden en één vond tijdelijke huisvesting in een transitwoning.

Daarnaast worden er maandelijks huisvestingsbijeenkomsten georganiseerd. Daar wordt in een collectieve en participatieve sfeer aan voorlichting en preventie gedaan op het gebied van huisvesting. De deelnemers ervaren dit als een kostbare steun en ze voelen zich minder alleen bij de talloze moeilijkheden die inherent zijn aan de huisvestingscrisis. Tot vandaag werden 6 zulke Huisvestingstafels georganiseerd, voor een totaal van 27 deelnames.

Permanence juridique

Chaque mardi, pendant deux heures, des bénévoles juristes répondent aux questions du public. Un premier avis est formulé, permettant une meilleure compréhension de situations souvent complexes. La permanence s'adresse en particulier aux personnes susceptibles d'introduire une demande d'asile ainsi qu'à celles qui ne disposent pas de titre de séjour.

Les permanences juridiques ont été suspendues début novembre et remplacées par des permanences sociojuridiques assurées par Reach Out, une équipe

mobile et multilingue de Fedasil active à Bruxelles, spécialisée dans l'information et l'orientation en matière de droit de séjour, afin de renforcer l'accompagnement direct des personnes concernées.

Une régularisation exceptionnelle des personnes sans titre de séjour

L'Espagne vient d'annoncer une régularisation exceptionnelle des personnes sans titre de séjour présentes sur son territoire depuis plus de cinq mois, afin de faciliter leur intégration. Cette mesure prévoit l'octroi d'un permis de travail d'un an, ouvrant ensuite l'accès à des droits sociaux. Plus de 500.000 personnes seraient concernées.

En Belgique, on estime à plus de 112.000 le nombre de personnes sans titre de séjour, dont près de la moitié vivent à Bruxelles. Depuis des années, les collectifs de sans-papiers, de nombreuses associations, certains partis politiques et une partie de la société civile plaident pour une régularisation fondée sur des critères clairs, parmi lesquels le travail occupe une place centrale.

À Bruxelles, plus d'une cinquantaine de métiers sont en pénurie. Permettre à chaque personne de vivre dans la dignité, c'est aussi apporter un soutien concret au développement économique et à la vitalité de notre pays.

Une partie du public accueilli dans notre centre de jour est composée de personnes sans titre de séjour : des personnes qui vivent ici, travaillent pour beaucoup et contribuent à notre société, tout en restant invisibilisées et privées de droits.

Alors que certains États choisissent de renforcer leurs frontières et de durcir leurs politiques migratoires, au risque de les rendre toujours plus hostiles et inhumaines, l'Espagne démontre qu'une autre voie est possible.

Mettre fin au sans-chez-soirisme passe aussi par la régularisation des personnes sans titre de séjour. Il est temps que la Belgique ose, à son tour, engager une politique de régularisation ambitieuse et nécessaire, à la hauteur des réalités sociales et économiques de notre pays.

Juridische permanentie

Elke dinsdag beantwoorden vrijwillige juristen gedurende twee uur vragen van mensen die op zoek zijn naar juridische bijstand. Ze geven een eerste advies, waardoor complexe situaties toch begrijpelijk worden gemaakt.

De permanentie is met name bedoeld voor mensen die een asielaanvraag zouden willen indienen en voor mensen zonder verblijfsvergunning.

Deze permanentie werd begin november opgeschort en vervangen door een sociaal-juridisch permanentie dat wordt verzekerd door Reach Out, een mobiel en meertalig team van Fedasil dat actief is in Brussel. Zij zijn gespecialiseerd in het verstrekken van informatie en begeleiding op het gebied van verblijfsrecht.

Spanje voerde onlangs een uitzonderlijke regularisatie door van mensen zonder verblijfsvergunning.

Spanje heeft zopas een uitzonderlijke regularisatie aangekondigd voor mensen zonder verblijfsvergunning die al meer dan vijf maanden op het Spaanse grondgebied verblijven, dit om hun integratie te vergemakkelijken. Deze maatregel voorziet in de toekenning van een werkvergunning voor één jaar, die vervolgens toegang geeft tot sociale rechten. Meer dan 500.000 mensen zouden hiervoor in aanmerking komen.

In België wordt het aantal mensen zonder verblijfsvergunning geschat op meer dan 112.000. Bijna de helft van hen woont in Brussel. Al jaren pleiten organisaties van mensen zonder papieren, samen met talrijke andere verenigingen, bepaalde politieke partijen en een deel van de civiele samenleving voor een regularisatie op basis van duidelijke criteria, waarbij werk een centrale plaats inneemt.

In Brussel is er een tekort aan arbeidskrachten in meer dan vijftig beroepen. Iedereen in staat stellen om in waardigheid te leven, is dus ook gunstig voor de economische ontwikkeling en de vitaliteit van ons land.

Een deel van het publiek dat in ons dagcentrum wordt opgevangen, bestaat uit mensen zonder verblijfsvergunning: het zijn mensen die hier wonen, van wie velen werken en bijdragen aan onze samenleving. Maar ze leven tegelijkertijd onzichtbaar en blijven van hun rechten verstoken.

Terwijl verschillende landen ervoor kiezen hun grenzen te versterken en hun migratiebeleid te verscherpen, met het risico dat dit steeds vijandiger en onmenselijker wordt, laat Spanje zien dat een andere aanpak mogelijk is.

FR

SERVICES MÉDICAUX

Soins infirmiers gratuits

Les soins infirmiers ont retrouvé un fonctionnement pleinement opérationnel en 2024, le poste d'infirmière étant à nouveau occupé à temps plein, du mardi au vendredi, avec une moyenne de 8 à 10 consultations par jour.

Soins de base (en collaboration avec la Croix-Rouge de Belgique)

Un samedi sur deux, la section locale d'Anderlecht de la Croix-Rouge de Belgique vient dispenser des soins de base : bains de pieds, nettoyage de plaies, pansements. Cette année, la Croix-Rouge a été présente lors de 25 permanences durant lesquelles 218 bénéficiaires ont été soigné-es

Opticienne – Projet Lunettes Solidaires

L'accès à un-e opticien-ne demeure difficile pour les personnes en situation de précarité. Lors des permanences assurées par Yolande (Optique Arnould) – huit au total sur l'année – un examen de la vue est réalisé et, si nécessaire, des lunettes de seconde main équipées de verres neufs sont proposées au prix symbolique de 1 €.

Cette précieuse collaboration a permis à 63 personnes de bénéficier du service ; 68 paires de lunettes ont ainsi été délivrées.

NL

MEDISCHE DIENSTEN

Gratis verpleegkundige zorg

De verpleegkundige zorg begon in 2024 weer op volle kracht te draaien, doordat de verpleegpost opnieuw voltijds bemand is. De post is open van dinsdag tot vrijdag en registreert zo'n 8 à 10 consultaties per dag.

Basiszorg (in samenwerking met het Belgische Rode Kruis)

Om de twee weken komt de lokale afdeling Anderlecht van het Belgische Rode Kruis basisverzorging verlenen: voetbaden, wondverzorging, verbanden verschonen. In 2025 was het Rode Kruis aanwezig tijdens 25 permanenties, waarbij 218 mensen werden verzorgd.

Opticien – het project Solidaire Brillen

Toegang tot een opticien blijft moeilijk voor mensen in een kwetsbare situatie. Tijdens de permanenties die Yolande (van Optique Arnould) verzorgt – 8 keer in 2025 – wordt een oogonderzoek uitgevoerd en worden, indien nodig, tweedehands brillen met nieuwe glazen aangeboden voor de symbolische prijs van 1 €.

Dankzij deze waardevolle samenwerking hebben 63 mensen van deze dienst gebruik kunnen maken en werden er 68 brillen uitgereikt.

KinéFLUX

Composée de 6 kinésithérapeutes bénévoles, l'équipe KinéFLUX collabore étroitement avec le CASO de Médecins du Monde pour l'orientation des patient-es, ainsi qu'avec le centre Athéna, les maisons médicales ASaSo et Medikuregem et le CHU Saint-Pierre.

Des séances gratuites de kinésithérapie sont proposées trois demi-journées par semaine. Bien qu'une prescription médicale soit nécessaire, le projet vise avant tout à atteindre les personnes les plus vulnérables qui n'ont pas accès à ce type de soins, notamment les personnes sans titre de séjour.

En 2025, 57 patient-es (41 hommes et 16 femmes) ont bénéficié de ce service. L'équipe a assuré 132 rendez-vous au cours des 54 permanences organisées.

FORMATIONS

Tout au long de l'année, l'équipe du pôle PMS s'inscrit dans une dynamique de formation continue. En fonction des spécificités de chaque fonction, les membres de l'équipe suivent des formations destinées à renforcer leurs compétences, à développer de nouvelles approches et à ajuster leurs pratiques aux réalités du terrain.

Services médicaux en chiffres

De medische diensten in cijfers

1265 Soins infirmiers

Verpleegkundige zorg

395 Soins de plaie
Wondverzorging

417 Administration de médicaments de base
Toediening van basismedicatie

257 Soins des pieds
Voetverzorging

196 Traitements contre la gale et/ou les poux
Behandelingen tegen schurft en/of luizen

Soins de base (bains de pieds, nettoyages de plaies, pansements) – En collaboration avec la Croix-Rouge (25 permanences)

218

Basisverzorging (voetbaden, wondreiniging, verband verschonen) – dit gebeurde in samenwerking met het Rode Kruis (25 consultaties)

132

Séances de kinésithérapie (6 kinés bénévoles)

Kinesitheriesessies (6 vrijwillige kinesitherapeuten)

68

Paires de lunettes délivrées

Brillen werd uitgereikt

OPLEIDINGEN

Het hele jaar door doet het team van de PMS-afdeling aan permanente bijscholing. Afhankelijk van de specifieke kenmerken van hun functie volgen de teamleden opleidingen die bedoeld zijn om hun vaardigheden te versterken, nieuwe benaderingen te ontwikkelen en hun praktisch handelen aan te passen aan de realiteit van het terrein.

KinéFLUX

Het KinéFLUX-team bestaat uit 6 vrijwillige kinesitherapeuten en werkt voor de doorverwijzing van patiënten nauw samen met het COZO (Centrum voor Onthaal, Zorg en Oriëntatie) van de Dokters van de Wereld. Verder is er een samenwerking met het Athéna Centrum, met de medische huizen ASaSo en Medikuregem en met het universitaire ziekenhuis UMC Sint-Pieter.

Drie halve dagen per week worden gratis kinesitheriesessies aangeboden. Hoewel een medisch voorschrift vereist is, richt het project zich in de eerste plaats op de meest kwetsbare mensen die geen toegang hebben tot dit soort zorg, met name mensen zonder verblijfsvergunning.

In 2025 hebben 57 patiënten (41 mannen en 16 vrouwen) van deze dienst gebruikgemaakt. Het team heeft 132 afspraken verzekerd tijdens 54 consultaties.

Projet Equity Health Lab

Le projet *Equity Health Lab*, coordonné par l'École de Santé Publique et soutenu par l'ULB, vise à renforcer les compétences et savoir-faire des étudiant·es en sciences sociales (assistant·es sociaux·ales), en santé (santé publique, médecine, psychologie, pharmacie, kinésithérapie/ostéopathie, soins infirmiers, maïeutique) et en droit (juristes) dans l'accompagnement de personnes en situation de vulnérabilité, notamment les personnes migrantes et ex-détenu·es.

En 2025, DoucheFLUX a accueilli 16 étudiant·es dans ce cadre. L'association a également participé aux réunions préparatoires pour l'année académique 2025-2026 ainsi qu'au *speed dating* des associations, une rencontre qui a permis de présenter DoucheFLUX à 85 étudiant·es issu·es des secteurs social, médical et juridique.

En développant des partenariats avec des structures de la ligne 0.5 en Région de Bruxelles-Capitale, le projet offre aux étudiant·es une expérience de terrain leur permettant d'observer et de collaborer avec des professionnel·les accompagnant ces publics.

Les activités du projet comprennent :

- des permanences d'observation au sein de structures de terrain ;
- des formations dispensées par des professionnel·les du secteur ;
- des collaborations avec des structures

locales autour de projets de promotion de la santé ;

- un accompagnement global (social, médical et juridique) de personnes en demande de régularisation administrative ;
- des ateliers de kinésithérapie et d'ostéopathie (par exemple : Sister House).

Reach out

Depuis novembre 2025, Reach Out (équipe mobile de Fedasil) assure une permanence sociojuridique à DoucheFLUX afin de proposer un accompagnement direct aux personnes.

La permanence, mise en place fin novembre, se tient les mardis matin de 9h30 à 12h30, une semaine sur deux. À ce jour, quatre permanences ont été organisées, permettant de rencontrer neuf personnes. Les bénéficiaires étaient principalement des hommes originaires de Guinée et du Niger. Parmi eux, quatre étaient demandeur·euses d'asile, quatre en séjour irrégulier et une personne disposait d'un autre statut.

Les demandes concernaient principalement l'accès à l'accueil, les procédures d'asile, le règlement Dublin ainsi que des questions d'orientation juridique, administrative et médicale. L'équipe de DoucheFLUX a également mobilisé le service de deuxième ligne mis à disposition par ses partenaires de Reach Out.

Ce nouveau partenariat a vocation à se poursuivre en 2026

Project Equity Health Lab

Het project *Equity Health Lab*, gecoördineerd door de School of Public Health en ondersteund door de ULB, heeft tot doel de vaardigheden en expertise van studenten in de sociale wetenschappen (maatschappelijk werkers), de gezondheidszorg (volksgezondheid, geneeskunde, psychologie, farmacie, kinesitherapie/osteopathie, verpleegkunde, verloskunde) en rechten (juristen) aan te scherpen, met het oog op een betere begeleiding van kwetsbare personen, met name migranten en ex-gedetineerden.

In 2025 heeft DoucheFLUX in dit kader 16 studenten mogen verwelkomen. De organisatie heeft ook deelgenomen aan de voorbereidende vergaderingen voor het academiejaar 2025-2026 en aan de speed dating van allerlei organisaties, een bijeenkomst die de kans bood om DoucheFLUX voor te stellen aan 85 studenten uit de sociale, medische en juridische sector.

Door partnerschappen aan te gaan met organisaties van de zogenaamde 'nul-komma-vijf-lijn' in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (dat zijn contactpunten tussen de zorgbehoevende en de eerstelijnszorg), bieden we studenten praktijkervaring, waarbij ze kunnen observeren en samenwerken met professionals die deze doelgroepen begeleiden.

De verschillende activiteiten binnen dit project:

- observatiepermanenties bij terreinorganisaties;
- opleidingen gegeven door professionals uit de sector;

- samenwerkingen met lokale structuren rond projecten ter bevordering van de gezondheid;
- een algemene begeleiding (sociaal, medisch en juridisch) van personen die een administratieve regularisatie aanvragen;
- workshops kinesitherapie en osteopathie (bijvoorbeeld: Sister House).

Reach out

Sinds eind november 2025 verzorgt Reach Out, het mobiele team van Fedasil, een sociaal-juridische permanentie in DoucheFLUX om op die manier mensen rechtstreeks te kunnen begeleiden. Deze permanentie wordt om de twee weken gehouden op dinsdagochtend van 9.30 tot 12.30 uur. Ze ging al 4 keer door, waarbij 9 personen zich aanboden, voornamelijk afkomstig uit Guinee en Niger. Onder hen waren 4 asielzoekers, 4 personen zonder verblijfsvergunning en 1 persoon met een ander statuut.

De vragen hadden voornamelijk betrekking op de toegang tot opvang en de asielprocedures, de Dublin-richtlijn en juridische, administratieve en medische begeleiding. Het team van DoucheFLUX heeft ook de tweedelijnsdienst ingeschakeld die ter beschikking wordt gesteld door zijn partners van Reach Out.

Dit nieuwe partnerschap zal in 2026 worden voortgezet.

DENTALFLUX

Très attendu, le cabinet mobile de soins dentaires DentalFLUX s'est installé pour la première fois devant notre centre de jour en mai 2025. Sept permanences de soins dentaires ont été organisées au cours de l'année.

Grâce à l'engagement de neuf dentistes solidaires, 51 patient-es ont été accueillies — 41 hommes et 10 femmes — avec ou sans rendez-vous.

Au total, 168 soins ont été réalisés, principalement :

- des détartrages ;
- des traitements de caries ;
- des prises en charge de pathologies gingivales.

La collaboration entre DentalFLUX et le pôle PMS de DoucheFLUX illustre la complémentarité de nos actions et la structuration efficace du terrain en faveur d'une offre de soins de santé plus accessible et plus large.

DENTALFLUX

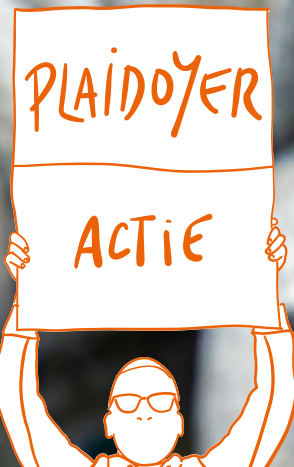
De langverwachte mobiele tandheelkundige praktijk DentalFLUX stond in mei 2025 voor het eerst voor ons dagcentrum opgesteld. In de loop van het jaar werden 7 permanenties voor tandverzorging georganiseerd.

Dankzij de inzet van 9 geëngageerde tandartsen konden 51 patiënten worden geholpen — 41 mannen en 10 vrouwen — met of zonder afspraak.

In totaal werden 168 behandelingen uitgevoerd, voornamelijk:

- verwijderen van tandsteen;
- behandelen van cariës;
- behandelen van aandoeningen aan het tandvlees.

De samenwerking tussen DentalFLUX en de PMS-pool van DoucheFLUX toont aan dat onze acties complementair zijn en dat we alles zo efficiënt mogelijk organiseren ten gunste van een toegankelijker en breder aanbod van gezondheidszorg.

Promotion de la Santé

Le travail en santé communautaire mené au sein du pôle PMS soutient l'ensemble des initiatives de soins mobiles qui vont à la rencontre des personnes là où elles vivent. Dans cette perspective, nous défendons la nécessité de services de rue et de première ligne solides et accessibles.

Or, de nombreux partenaires ont été contraints de fermer leurs portes ou ont été menacés de l'être, en raison de l'absence de gouvernement bruxellois durant plus d'un an et demi. Cette situation politique a fragilisé les services de base et compromis l'effectivité des droits sociaux de notre public. Elle a freiné également le développement de projets ambitieux et durables en matière de promotion de la santé.

Gezondheidsbevordering

Het werk op het gebied van maatschappelijke gezondheid dat binnen onze PMS-afdeling wordt verricht, ondersteunt de initiatieven voor mobiele zorg, waarbij mensen worden opgezocht in hun eigen leefomgeving. Vanuit dit perspectief pleiten wij voor de noodzaak van solide en toegankelijke straat- en eerste-lijndiensten.

Veel partners hebben echter hun deuren moeten sluiten – of dreigen dat te moeten doen – als gevolg van het feit dat Brussel het anderhalf jaar zonder regering heeft moeten stellen. Deze aanslepende politieke situatie heeft de basisdienstverlening aanzienlijk verzwakt en de toegang tot sociale rechten van onze doelgroep in gevaar gebracht. Daardoor werd ook de ontwikkeling van ambitieuze en langlopende projecten op het gebied van gezondheidsbevordering afgeremd.

RENFORCEMENT DE L'ACTION COMMUNAUTAIRE ET PROMOTION DE LA SANTÉ

À la suite de notre reconnaissance par la COCOF en tant qu'acteur de promotion de la santé en 2024, nous avons poursuivi le travail social communautaire au sein du centre de jour, grâce à une action concertée entre le pôle PMS et l'équipe du centre.

Ce travail s'articule autour de trois axes :

- les services de soins et de prévention spécifiques au centre de jour ;
- l'espace HORIZON fxmms (chaque mercredi, le centre est exclusivement accessible aux femmes et aux personnes s'identifiant comme telles) ;
- les projets d'accès aux soins issus de la concertation sectorielle.

Développement des services de soins et de prévention

Nous avons continué à renforcer nos dispositifs afin de répondre au mieux aux besoins des bénéficiaires :

- **Permanences de dépistage et de prévention des infections sexuellement transmissibles (I.S.T.) :** les infirmier·ères de la Plateforme Prévention Sida ont assuré deux permanences mensuelles dédiées au dépistage et à l'accompagnement en santé affective, reproductive et sexuelle.
- **Deux campagnes de dépistage élargies :** dans le cadre de l'European Testing

Week, des dépistages semestriels (VIH, hépatites B et C, syphilis, chlamydia, gonorrhée) ont été organisés en collaboration avec SAMPAS.

- **Lutte contre la précarité menstruelle :** plus de 1 000 kits menstruels fournis par BruZelles asbl ont été distribués, ainsi que des produits d'hygiène intime, des moyens de contraception mécanique et des tests de grossesse.
- **Prise en charge des épidémies de gale et de poux :** 196 personnes ont bénéficié de soins et de traitements spécifiques au cours de l'année.
- **Lutte contre les inégalités numériques :** deux fois par mois, des bénévoles formées par Bibliothèques Sans Frontières (les *Digital Buddies*) animent une permanence dédiée à l'usage des smartphones et ordinateurs (création de comptes, sécurité numérique, gestion de fichiers et d'applications, prise de rendez-vous). En 2025, 110 permanences ont permis d'accompagner 98 personnes, en français et en arabe, dont une majorité de femmes.
- **Orientation et information :** la clarté et la fiabilité des informations relatives aux services bruxellois sont essentielles. Nous avons amélioré l'accueil en développant des supports d'orientation adaptés (journaliers de distribution alimentaire et cartographie des centres socio-sanitaires environnants).

VERSTERKING VAN GEMEENSCHAPSWERK EN GEZONDHEIDSBEVORDERING

Nadat we in 2024 door de COCOF en de GGC werden erkend als actor op het gebied van gezondheidsbevordering, hebben we het maatschappelijk werk binnen het dagcentrum voortgezet, dankzij een gezamenlijke inspanning van de PMS-afdeling en het team van het centrum. Dit werk is opgebouwd rond drie pijlers:

- de zorg- en preventiediensten die specifiek zijn voor het dagcentrum;
- de HORIZON fxmms-ruimte: elke woensdag is het centrum uitsluitend toegankelijk voor vrouwen en personen die zich als zodanig identificeren;
- de projecten in verband met toegang tot zorg die voortvloeien uit het sectoraal overleg.

Uitbreiding van de zorg- en preventiediensten

We zijn onze voorzieningen blijven versterken om zo goed mogelijk in te spelen op de behoeften van de doelgroep:

- **Consultaties voor de screening en preventie van seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA's).** De verpleegkundigen van het Platform voor Aidspreventie hebben twee maandelijkse consultaties gehouden die gewijd waren aan screening en begeleiding op het gebied van affectieve, reproductieve en seksuele gezondheid.
- **Twee uitgebreide testcampagnes.** In het kader van de European Testing

Week werden semestriële testcampagnes georganiseerd in samenwerking met SAMPAS, de mobiele gezondheidsdienst van het Sint-Pieterziekenhuis. Het ging om het opsporen van hiv, hepatitis B en C, syfilis, chlamydia en gonorrhoe.

- **Strijd tegen menstruatiearmoede.** Er werden meer dan 1.000 menstruatiekits van de vzw BruZelles uitgedeeld, evenals producten voor intieme hygiëne, mechanische anticonceptiemiddelen en zwangerschapstests.
- **Behandeling van schurft- en luizen.** 196 personen kregen in de loop van het jaar specifieke zorg en behandelingen.
- **Bestrijding van digitale ongelijkheid.** Twee keer per maand houden vrijwilligers die zijn opgeleid door Bibliotheken zonder Grenzen (de zogenaamde Digital Buddies) een permanente over het gebruik van smartphones en computers: accounts aanmaken, digitale veiligheid, beheer van bestanden en apps, afspraken maken. In 2025 konden dankzij 110 dergelijke permanenties 98 mensen worden begeleid, in het Frans en het Arabisch. Een meerderheid onder hen waren vrouwen.
- **Begeleiding en informatie.** Het is uitermate belangrijk dat er duidelijke en betrouwbare informatie circuleert over de veelheid aan Brusselse dienstverlenende instellingen. Daarom hebben we bijvoorbeeld heldere schema's opgesteld over de dagelijkse voedselbedelingen en kaarten met daarop de sociaal-sanitaire centra in de buurt.

CONCERTATION SECTORIELLE ET PROJETS COLLECTIFS

Maraudes femmes (avec DUNE)

Les maraudes femmes se sont poursuivies mensuellement en 2025 avec DUNE afin de repérer, accompagner et cartographier la présence des femmes en rue. Des kits sanitaires, du matériel de réduction des risques et des produits d'hygiène ont été distribués.

Groupe de travail Genres et femmes¹

Nous avons poursuivi le plaidoyer en faveur d'une approche genrée du sans-chez-soirisme. À travers des formations, conférences et interventions extérieures, les travailleur-euses ont continué à renforcer leurs compétences. Cette année, la Féda a engagé une personne chargée d'analyser et de rédiger les résultats d'une recherche portant sur le développement de protocoles d'accueil des victimes de violences sexuelles.

Projet européen – Women's Visual Voices

En 2025, nous avons rejoint un projet européen Erasmus+ réunissant huit organisations engagées dans la lutte contre le sans-chez-soirisme, autour des enjeux de sécurité et d'accès des femmes aux services généralistes du secteur.

Fondé sur une méthodologie de photographie participative (*Visual Voices*),

1. Et aux personnes qui s'identifient comme telles.

[UNE FLEUR DE SOCIÉTÉ

Clope en main, porte ouverte, granite et béton. Fleurs sur fond de quotidien. Entrée de DoucheFLUX, 9h00 du matin. Ma collègue Dounia fume sa première (?) cigarette de la journée avant de partir sillonner la ville. Elle m'accueille avec le sourire. Dounia me touche. Sa vision du monde, sa justesse et sa capacité à me partager sa réalité professionnelle et celle des personnes qu'elle accompagne, donnent sens à mon boulot d'ordi. Il faudrait plus de Dounia dans le milieu urbain. Il faudrait plus de Dounia à Bruxelles. Les politiques publiques devraient investir et surtout reconnaître le travail de lien et des assistantes sociales.] Léa B.

le projet s'est construit à travers des formations et des ateliers transnationaux et locaux. Après avoir formé nos travailleur-euses, nous avons organisé six ateliers « Photo Voice » réunissant deux groupes composés de femmes bénéficiaires et de travailleuses de DoucheFLUX.

Ce processus a permis d'ouvrir des espaces inédits de sécurité et de parole, mettant en lumière le vécu des femmes au sein de notre institution. Les productions issues de ce travail donneront lieu à des expositions en 2026 et à la création de modules de formation destinés aux professionnel·les en 2027.

SECTORAAL OVERLEG EN GEZAMENLIJKE PROJECTEN

Vrouwenpatrouilles - samen met DUNE

De zogenaamde vrouwenpatrouilles (maraudes femmes) werden in 2025 maandelijks voortgezet in samenwerking met de vzw DUNE. Zo wil men de aanwezigheid van vrouwen op straat beter in kaart brengen om hen beter te kunnen begeleiden en ondersteunen. Er werden hygiënekits en andere hygiëneproducten aangeboden, maar ook materiaal voor risicobeperking bij druggebruik.

Werkgroep Gender en Vrouwen¹

Ook in 2025 hebben we ons ingezet voor een gendergerichte aanpak van thuisloosheid. Door middel van opleidingen, conferenties en externe interventies hebben de medewerkers hun vaardigheden kunnen versterken. Féda (de Brusselse Federatie van Instellingen voor Verslavingen) heeft iemand aangesteld om de resultaten te analyseren en te redigeren van een onderzoek naar de ontwikkeling van opvangprotocollen voor slachtoffers van seksueel geweld.

Europees project – Women's Visual Voices

In 2025 hebben we ons aangesloten bij een Europees Erasmus+-project waarin acht organisaties zijn verenigd die zich inzetten voor de bestrijding van thuisloosheid, met de nadruk op veiligheid en de toegang van vrouwen tot allerlei diensten.

Het project is gebaseerd op de methode van de participatieve fotografie (Visual Voices)

en werd opgebouwd rond internationale en lokale opleidingen en workshops. Nadat onze medewerkers hun opleiding hadden doorlopen, hebben we zelf zes zogenaamde Photo Voice-workshops georganiseerd met twee groepen die bestonden uit vrouwelijke begunstigers en medewerkers van DoucheFLUX. Dit proces heeft geleid tot nieuwe plekken

waar vrouwen zich veilig kunnen voelen en vrijuit kunnen spreken, waardoor hun leefwereld meer aandacht krijgt.

Het resultaat van al dat werk zal in 2026 worden tentoongesteld en in 2027 zullen er opleidingsmodules voor professionals worden ontwikkeld.

[DE KEUZE OM TE KUNNEN VERTREKKEN

Zicht op spoorlijnen door een betonblok. Een verlangen om te ontsnappen, om weg te gaan. Ik heb het gevoel dat ik mij in een tunnel bevind, en het zien van die spoorlijnen in de verte geeft mij een gevoel van vrijheid. Het doet me denken aan de mogelijkheid om op een trein te stappen en te vertrekken zonder om te kijken. Mensen de vrijheid geven om uit die tunnel te stappen en zich te bevrijden.] **Hélène VB.**

Women's Visual Voices

1. En personen die zich als vrouw identificeren

HORIZON FXMMES

Un espace dédié

Tout au long de l'année, nous avons renforcé et pérennisé l'espace de mixité choisie pour les femmes¹, renommé HORIZON fxmmes en 2024. Maintenir un espace sûr afin de lutter contre l'exclusion et l'isolement liés aux violences de genre exige du temps, de la constance et un travail continu de légitimation de nos pratiques. Il s'agit aussi de construire des liens de confiance durables, à la fois avec les bénéficiaires et avec les partenaires du secteur.

Chaque mercredi, de 8h30 à 16h, le centre de jour est exclusivement accessible aux femmes. Nous poursuivons le travail de sécurisation et d'adaptation du lieu en :

- formant les équipes professionnelles et bénévoles à une approche genrée du travail social et de l'accueil ;
- créant des espaces de repos et d'échange à travers des ateliers créatifs (broderie, couture, dessin) ;
- proposant des services spécifiques et des espaces de soin répondant aux demandes du public (coiffure, massothérapie, accompagnement numérique, ateliers santé) ;
- développant des projets collectifs centrés sur le lien et le soutien mutuel (théâtre, santé, auto-défense féministe).

1. Et aux personnes qui s'identifient comme telles.

HORIZON fxmmes est avant tout un espace de lien et de soin. La moitié des femmes présentes le mercredi viennent principalement pour le lieu, les permanences et les ateliers spécifiques, davantage que pour les services sanitaires.

HORIZON fxmmes en chiffres HORIZON fxmmes in cijfers

entre / tussen
20 - 50

Femmes accueillies chaque mercredi
Vrouwen welkom elke woensdag

695

Douches
Douchebeurten

608

Lessives
Wasbeurten

HORIZON FXMMES

De bijzondere ruimte

Het hele jaar door hebben we gewerkt aan de ruimte waar vrouwen¹ zich in een zelfgekozen gemengde omgeving veilig kunnen voelen. Door al dat werk werd die ruimte, die in 2024 al omgedoopt was tot HORIZON fxmmes, versterkt en bestendig in de tijd. Het creëren van een veilige omgeving om uitsluiting en isolatie als gevolg van gendergerelateerd geweld tegen te gaan, vergt tijd, doorzettingsvermogen en een volgehouden inspanning om onze werkwijze te legitimeren. Er moeten ook duurzame vertrouwensbanden worden opgebouwd, zowel met de hulpzoekenden als met onze partners in de sector.

Elke woensdag, van 8.30 tot 16.00 uur, is het dagcentrum uitsluitend toegankelijk voor vrouwen. De ruimte wordt verder aangepast om hun veiligheidsgevoel te versterken.

- Professionele en vrijwillige teams krijgen een opleiding in een gendergerichte benadering van maatschappelijk werk en opvang;
- We creëren ruimtes voor rust en uitwisseling door middel van creatieve workshops (borduren, naaien, tekenen);
- We bieden specifieke diensten en ruimtes aan om tegemoet te komen aan een aantal behoeften van ons publiek: kapsalon, massagetherapie, digitale begeleiding, gezondheidsateliers;
- We ontwikkelen projecten die gericht zijn op verbinding en wederzijdse ondersteuning: theater, gezondheid, zelfverdediging voor vrouwen.

HORIZON fxmmes is in de eerste plaats een plek voor verbinding en zorg. De helft van de vrouwen die op woensdag langskomt, komt vooral voor de plek, de consultaties en de workshops, meer dan voor de gezondheidsdiensten.

1. En personen die zich als vrouw identificeren

PLAIDOYER

ACTIE

Au sein d'**HORIZON fxmmes** et au-delà, nous soutenons pleinement l'intégration d'une approche genrée dans les dispositifs et les pratiques du secteur. Nous plaignons pour une meilleure accessibilité aux formations relatives aux violences basées sur le genre pour l'ensemble des professionnel·les, ainsi que pour la production — et le financement — de connaissances approfondies sur les liens entre violences sexistes et sexuelles, processus de désaffiliation sociale et consommation de substances.

Cependant, l'absence de gouvernement bruxellois durant un an et demi, conjuguée aux réformes antisociales menées au niveau fédéral, a contraint de nombreux partenaires à opérer des arbitrages budgétaires. Ces choix ont conduit trop souvent à la fermeture de projets soutenant des publics minorisés — en particulier les femmes et les minorités de genre.

*Binnen **HORIZON fxmmes** en daarbuiten ijveren wij voor de integratie van een gendergerelateerde benadering in de regels en praktijk van de zorgsector. Alle professionals moeten toegang krijgen tot opleidingen over gendergerelateerd geweld. Er zijn dringend middelen nodig om meer diepgaande kennis te vergaren over het verband dat er bestaat tussen seksistisch en seksueel geweld enerzijds en de processen van sociale uitsluiting en middelengebruik anderzijds.*

Het ontbreken van een Brusselse regering gedurende anderhalf jaar, in combinatie met een aantal antisociale hervormingen op federaal niveau, dwingt veel partners uit de sector echter tot budgettaire afwegingen. Daardoor worden al te vaak projecten stopgezet die minderheidsgroepen ondersteunen, in het bijzonder vrouwen en genderminderheden.

PERMANENCES ET ATELIERS SPÉCIFIQUES

Permanence Repair Couture

Une couturière de l'ARC assure une permanence Repair Couture quatre fois par mois et propose également des séances de création et d'apprentissage.

Ateliers broderie

Une animatrice de l'asbl Entr'Agés mène un atelier d'éducation permanente où la broderie, utilisée comme médium artistique, permet à un groupe de femmes d'évoquer leurs « chez-elles » à travers la réalisation d'une fresque collective mêlant maisons et récits.

Permanences de massothérapie

Les séances de massothérapie sont assurées par l'équipe féminine de DANA asbl. En 2025, la régularité des thérapeutes et la qualité du lien établi ont permis la mise en place d'un véritable suivi pour 34 femmes au cours de 12 permanences.

Théâtre-action

Les séances de théâtre-action se sont poursuivies tout au long de l'année avec Bénédicte Monnoye, comédienne et animatrice. Convaincues des bienfaits de ce travail collectif sur l'affirmation et l'estime de soi à travers les jeux de rôle, nous avons clôturé, après 35 séances réparties sur deux ans, le processus entamé en 2024 par la réalisation d'une vidéo en collaboration avec le GSARA asbl. Quatre scénarios y mettent en lumière des situations de violences de genre et institutionnelles vécues par les femmes. La vidéo a déjà été diffusée au centre de jour et lors du Joyeux Brol, le mini-festival des activités organisé en décembre.

Ateliers Questions Santé

Le projet Avec Elles de Médecins du Monde a poursuivi son travail de prévention et d'éducation à la santé en collaboration avec la Plateforme Prévention Sida. Grâce à une boîte à outils variée (menstruations, pathologies et douleurs chroniques, addictions, dépression), les animatrices adaptent chaque mois les thématiques aux besoins du groupe. Cette année, 15 ateliers de trois heures ont été organisés pour 26 femmes.

Cycle d'auto-défense féministe

En partenariat avec DUNE et le Circé de l'Îlot, un groupe de 10 femmes a suivi un cycle de sept séances de trois heures d'auto-défense féministe, animé par Garance asbl. La demande reste forte pour acquérir des outils permettant de prévenir les situations dangereuses, de se défendre et de réagir en cas d'agression.

Espaces bien-être

Chaque premier mercredi du mois, un espace bien-être propose différentes techniques et soins selon les thérapeutes présent·es : automassage, relaxation, massages des mains et des pieds, manucure, pédicure, maquillage, soins du visage.

JOURNÉES FxMMES

En résonance avec le 8 mars, Journée internationale des droits des femmes, deux Journées fxmmes ont été organisées :

- « **Fête du soin et du mieux-être** » : le mercredi 26 février, une douzaine de thérapeutes et praticiennes ont proposé des soins à plus de 100 femmes bénéficiaires.
- « **Un lieu à nous** » : le mercredi 19 mars, un atelier collectif d'art-thérapie a été suivi d'un repas préparé par les Gastrosophes et d'un karaoké pour célébrer les droits des femmes.

PERMANENTIES EN SPECIALE WORKSHOPS

Permanentie in het Naai Repair Café

Een naaister houdt vier keer per maand een permanentie in het Naai Repair Café. Er worden dan niet alleen kleren hersteld, ze biedt ook sessies aan om kleren te ontwerpen.

Borduurworkshops

Een begeleidster van de vzw Entr'Agés leidt een creatief vormingsatelier waarin borduren, gebruikt als artistiek medium, een groep vrouwen in staat stelt om hun 'thuis' te evoceren door middel van een collectieve lappendeken waarin huizen en verhalen zijn verwerkt.

Sessies massagetherapie

De massagesessies worden verzorgd door het vrouwenteam van de vzw DANA. In 2025 konden dankzij de regelmatige inzet van de therapeuten en de hechte band die met de cliënten werd opgebouwd, 34 vrouwen gedurende 12 sessies een waardevolle begeleiding krijgen.

Workshops over gezondheidsvoorlichting

Het project 'Samen met Haar' van Dokters van de Wereld heeft zijn preventie- en voorlichtingswerk voortgezet in samenwerking met het Platform voor Aidspreventie. Elke maand stemmen de begeleiders de thema's af op de behoeften van de groep: menstruatie, chronische aandoeningen en pijn, depressie... Ze beschikken daarvoor over een gevarieerd instrumentarium. In 2025 werden er 15 workshops van drie uur georganiseerd voor 26 vrouwen.

Wellnessruimte

Elke eerste woensdag van de maand worden in een wellnessruimte verschillende technieken en behandelingen aangeboden, variërend volgens de aanwezigheid van therapeuten en verzorgers: zelfmassage, ontspanning, hand- en voetmassages, manicure, pedicure, make-up, gelaatsbehandelingen.

Actietheater

De actietheatersessies zijn het hele jaar door voortgezet met Bénédicte Monnoye, actrice en animatrice. We zijn ervan overtuigd dat dergelijk collectief werk met rollenspellen erg bevorderlijk is voor het zelfbewustzijn en zelfvertrouwen van de vrouwen. Het proces

startte in 2024 en kende sindsdien 35 sessies, verspreid over twee jaar. Nu werd het afgesloten met de realisatie van een video in samenwerking met de vzw GSARA. In vier scenario's wordt de situatie belicht van gendergerelateerd en institutioneel geweld waarmee vrouwen te maken hebben. De video is al vertoond in het dagcentrum en tijdens Un Joyeux Brol / Een Plezante Boel, het gevarieerde minifestival dat in december plaats had.

Cursus feministische zelfverdediging

In samenwerking met de vzw's DUNE en Circé de l'Îlot / 't Eilandje heeft een groep van 10 vrouwen een zelfverdedigingscursus gevolgd. In totaal waren er 7 sessies van telkens 3 uur.

JOURNÉES FXMMES

In het kader van 8 maart, Internationale Vrouwendag, heeft DoucheFLUX specifieke vrouwendagen georganiseerd, de zogenaamde Journées fxmmes.

- **'Het feest van zorg en welzijn'**: op woensdag 26 februari boden een twaalfal therapeuten en beoefenaars van verzorgingsberoepen allerlei behandelingen aan aan meer dan 100 vrouwen.
- **'Een plek voor ons'**: op woensdag 19 maart werd een collectieve workshop georganiseerd rond kunsttherapie, gevolgd door een maaltijd bereid door de Gastrosofen en een karaokeavond om de rechten van de vrouw te vieren.

DOUCHE
FLUX

TRAVAIL DE RUE

MARAUDES

Le travail de rue mené par DoucheFLUX repose sur l'engagement de bénévoles, qui assurent une présence régulière auprès des personnes sans chez-soi, directement dans leurs lieux de vie. Ces dispositifs permettent une intervention réactive et adaptée aux réalités du terrain, tout en s'appuyant sur une écoute active, essentielle pour identifier les besoins et établir un lien de confiance.

Toutefois, malgré cet engagement citoyen remarquable, ce dispositif demeure structurellement fragile en l'absence de financements adaptés. Concrètement, l'annonce tardive de la non-reconduction du contrat local social-santé (CLSS) via le CPAS d'Anderlecht a entraîné une action plus que restreinte en 2025 malgré des besoins croissants sur le terrain.

En effet, l'engagement des bénévoles ne suffit pas à garantir la continuité, la stabilité et le développement des actions de première ligne. Il est donc indispensable que les autorités publiques financent spécifiquement l'encadrement des maraudes bénévoles, afin d'assurer leur coordination, leur formation ainsi que le suivi des interventions sur le terrain.

La Médiathèque Volante : un accès à la culture pour tous-tes

Dans l'espace public, l'équipe de la Médiathèque Volante, composée de 2 à

Le maintien et le développement du travail de rue de DoucheFLUX constituent un enjeu central pour l'accès aux droits, aux soins et à la dignité des personnes sans chez-soi. Le financement de l'encadrement des bénévoles permettrait de consolider ce dispositif essentiel, complémentaire aux services professionnalisés, et d'en garantir la pérennité.

3 bénévoles, offre un accès gratuit à la culture, à la lecture et à l'information à celles et ceux qui le souhaitent.

En suivant le parcours des associations Bulle et Rolling Douche, des permanences sont organisées chaque lundi à la place Flagey et chaque vendredi à la gare du Midi, sur l'Esplanade de l'Europe. Pendant ces moments d'échange, les bénévoles proposent aux usager-ères, en attente d'une douche ou de laver leurs vêtements, de partager un livre ou une tasse de café dans une ambiance conviviale.

La Médiathèque Volante collabore avec la Maison du Livre de Saint-Gilles, qui propose également à notre public des activités autour de l'écriture et de la lecture.

Ce projet vise à aller au-delà de l'urgence et du misérabilisme, en favorisant de véritables rencontres entre bénéficiaires et bénévoles.

FR

STRAATHOEWERK

STRAATRONDES

Het straathoekwerk van DoucheFLUX is gebaseerd op de inzet van vrijwilligers, die zorgen dat ze regelmatig de thuislozen opzoeken, op de plekken waar zij verblijven. Deze aanpak maakt dat er snel kan worden gereageerd en opgetreden als dat nodig is, afgestemd op de realiteit ter plaatse. Actief luisteren staat hierbij centraal, want alleen zo leer je iemands noden kennen en kun je een vertrouwensband opbouwen.

Die burgerinzet is bewonderenswaardig, maar het is een kwetsbaar initiatief als er geen structurele financiering is. Concreet heeft de late aankondiging van de niet-verlenging van het lokaal sociaal-gezondheidscontract (LSGC)

Het veilig stellen en het verder ontwikkelen van het straathoekwerk van DoucheFLUX vormen een centrale uitdaging. Zulk straathoekwerk is immers essentieel om de thuislozen toegang tot hun rechten en tot gepaste zorg, maar ook waardigheid, te verlenen. De structurele financiering van dit vrijwilligerswerk is nodig om dit zeer waardevolle systeem, dat een aanvulling vormt op de professionele diensten, te consolideren en te garanderen.

NL

via het OCMW van Anderlecht geleid tot slechts een zeer beperkte werking in 2025, ondanks de toenemende noden op het terrein.

De inzet van vrijwilligers volstaat immers niet om de continuïteit, de stabiliteit en de ontwikkeling van de eerstelijnsacties te garanderen. Het is dan ook onontbeerlijk dat de overheid de omkadering van de vrijwillige straatrondes financiert, om zo de opleiding van de vrijwilligers en de coördinatie en opvolging van de interventies te verzekeren.

De Mobiele Mediatheek: toegang tot cultuur voor iedereen

Het team van de Mobiele Mediatheek, bestaande uit 2 tot 3 vrijwilligers, biedt gratis toegang tot cultuur, lectuur en informatie in de publieke ruimte aan iedereen die daar behoefte aan heeft.

Het lijkt op wat de teams van de mobiele wasserette La Bulle en de mobiele hygiënedienst Rolling Douche doen: in hun spoor organiseren we elke maandag op het Flageyplein en elke vrijdag bij het Zuidstation, op de Europa Esplanade, een permanentie. Dan bieden de vrijwilligers de gebruikers die wachten op een douche of hun kleren willen wassen, de mogelijkheid om in een gezellige sfeer een boek of een kopje koffie te delen.

De Mobiele Mediatheek werkt samen met de vzw Maison du Livre in Sint-Gillis, dat ons publiek ook activiteiten rond schrijven en lezen aanbiedt.

Dit project wil duidelijk verder gaan dan pure behoeftigheid en miserabilisme, door echte ontmoetingen tussen begunstigen en vrijwilligers te bevorderen.

ACTIVITÉS

Proposer un éventail d'activités de qualité fait partie de l'ADN de DoucheFLUX, et ce depuis sa création. Accompagner les personnes dans leur accès au droit à une vie sociale et culturelle est un pan de notre mission de lutte contre le sans-chez-soi-risme. Dans un quotidien fait de précarité, les loisirs, pourtant essentiels à un équilibre personnel, sont souvent le premier budget à être réduit, voir coupé, faute de moyens financiers et d'accès à l'information.

Les activités programmées à DoucheFLUX, gratuites et pour la plupart accessibles sans inscription, permettent aux bénéficiaires de prendre le temps de faire et d'apprendre quelque chose de nouveau, de créer une bulle d'air pour l'esprit et si l'envie se fait sentir, avoir la possibilité de créer du lien, d'entamer une discussion en faisant abstraction des soucis du quotidien.

Les activités ont donné naissance à des relations toutes particulières entre membres de l'équipe de DoucheFLUX, bénéficiaires et bénévoles, et ont consolidé un sentiment d'authenticité, d'écoute et de sécurité.

Activités en chiffres

Activités en chiffres

3.134 Participant-e-s
Deelne-e-m-st-ers

411 Séances
Sessies

941 Heures d'activités
Uur aan activiteiten

Des ateliers sérigraphie en 2025

Deux moments d'échange et de partage ont été organisés autour de la découverte de la sérigraphie. Les participant-es ont exploré cette technique d'impression sur textile en personnalisant des tote bags et des t-shirts, au gré de leurs envies. Messages politiques, dessins, formes minimalistes... chacun-e a choisi son propre mode d'expression ! Certain-es ont même combiné cette pratique avec d'autres ateliers proposés à DoucheFLUX, en rehaussant leurs créations textiles de broderies et de perles.

Zeefdrukworkshops in 2025

Er werden twee bijeenkomsten georganiseerd om kennis te maken met zeefdrukken. De deelnemers hebben deze textieldruktechniek verkend door draagtassen en T-shirts naar eigen smaak te personaliseren. Politieke boodschappen, tekeningen, minimalistische vormen... iedereen koos zijn of haar eigen manier om zich uit te drukken. Sommigen combineerden deze activiteit zelfs met andere workshops die ze bij DoucheFLUX hadden meegemaakt, bijvoorbeeld door hun textielcreaties te verfraaien met borduursels en kralen.

ACTIVITEITEN

Het aanbieden van een breed scala aan kwaliteitsvolle activiteiten zit al sinds de oprichting in het DNA van DoucheFLUX. Mensen begeleiden bij het uitoefenen van hun recht op een sociaal en cultureel leven maakt deel uit van onze missie om thuisloosheid te bestrijden. In een dagelijks leven dat gekenmerkt wordt door onzekerheid, zijn de vrijetijdsactiviteiten, hoewel essentieel voor ieders mentale evenwicht, vaak het eerste waarop bezuinigd wordt of die zelfs helemaal worden geschrappt, omdat de betrokkenen er het geld niet voor hebben of omdat ze onvoldoende weten wat er allemaal bestaat.

De activiteiten die bij DoucheFLUX worden georganiseerd, zijn gratis en meestal zonder voorafgaande inschrijving toegankelijk. Ze bieden de deelnemers de kans en de tijd om iets nieuws te doen en te leren. Zulke activiteiten zijn een adempauze voor de geest en voor wie dat wil een kans om contacten te leggen, een gesprek aan te knopen, eventjes los van de dagelijkse beslommingen.

De aangeboden activiteiten hebben geleid tot een bijzondere band tussen de leden van het DoucheFLUX-team, de deelnemers en de vrijwilligers. Als er naar elkaar geluisterd wordt, groeit een sfeer van authenticiteit en geborgenheid.

L'ÉVENTAIL D'ACTIVITÉS DE DOUCHEFLUX EN 2025

HET ACTIVITEITENAANBOD VAN DOUCHEFLUX IN 2025

Expression
Radio
Ecriture
Magazine
Théâtre-action
Atelier fanzine

Expressie
Radio maken
Schrijven
Magazine samenstellen
Actietheater
Workshop fanzine

460
Participant-es
Deelnemers

Culturelles
Ecoute musicale
Cinéma
Sorties culturelles /
excursions

Culturele
Muziek beluisteren
Films kijken
Culturele uitstappen

335
Participant-es
Deelnemers

Culinaires **Culinaire**
Pâtisserie *Koken*
Cuisine *Bakken*

335
Participant-es
Deelnemers

Festives **Feestelijke**
Anniversaires *Verjaardagen*
Petits-déjeuners *Ontbijten*

680
Participant-es
Deelnemers

Créatives **Creative**
Ateliers créatifs *Creative ateliers*
Couture *Naaïen*
Céramique *Pottenbakken*
Broderie *Borduren*
Sérigraphie *Zeefdruk*
Atelier offrande *Rituele workshops*
Atelier photo *Fotoatelier*

582
Participant-es
Deelnemers

Bien-être **Welzijn**
Hippothérapie *Hippotherapie*
Maraichage *Moestuïn*

88
Participant-es
Deelnemers

Sportives **Sportactiviteiten**
Sport *Sport*
Natation *Zwemmen*
Boxe *Boksen*
Autodéfense *Zelfverdediging*
Vélo *Fietsen*
Frisbee *Frisbee*

884
Participant-es
Deelnemers

PLAIDOYER / ACTIE

L'accès à la culture comme simple variable d'ajustement

Concrètement, pour DoucheFLUX, la fermeture de la Médiathèque Nouvelle marque la fin d'une activité profondément porteuse de sens. Deux fois par mois, l'équipe de médiateur-rices franchissait les portes du centre de jour pour proposer à nos bénéficiaires deux heures de salon d'écoute thématique : un temps pour écouter de la musique, partager des morceaux qui nous sont chers et les émotions qu'ils suscitent. La culture a ce pouvoir d'effacer les différences et de provoquer la rencontre. Ces moments, précieux pour nos bénéficiaires comme pour les travailleur-euses, permettaient de mettre en pause corps et esprits le temps d'une playlist.

Ce partenariat soutenait activement notre accompagnement quotidien des personnes avec ou sans chez-soi, avec ou sans papiers, d'ici ou d'ailleurs, en leur donnant accès à l'un de leurs droits fondamentaux : la culture.

De toegang tot cultuur als loutere aanpassingsvariabele

Concreet betekent bijvoorbeeld de sluiting van de Nieuwe Mediatheek voor DoucheFLUX het einde van een zeer zinvolle activiteit. Twee keer per maand kwam een team van cultuurminnaars naar het dagcentrum om onze bezoekers twee uur lang een thematische luistersessie aan te bieden: een moment om samen naar muziek te luisteren en daarbij niet alleen nummers te delen die ons dierbaar zijn, maar ook de emoties die door de muziek worden opgeroepen. Cultuur heeft immers de kracht om verschillen uit te wissen en ontmoetingen te vergemakkelijken. Deze momenten, die zowel voor onze mensen als voor de medewerkers van onschatbare waarde waren, gaven lichaam en geest de kans om even tot rust te komen, voor de duur van een mooie playlist.

Dit partnerschap tussen de Nieuwe Mediatheek en DoucheFLUX was een essentieel onderdeel van onze dagelijkse begeleiding van mensen met of zonder thuis, met of zonder papieren, van hier of van elders, door hen toegang te geven tot een van hun fundamentele rechten: cultuur.

Les temps forts 2025

- **Sortie à Gand (1)** : Devenues un classique de la programmation des activités de DoucheFLUX, les excursions sont toujours des moments mêlant plaisir, découverte et échanges joyeux. En novembre, un groupe de 25 touristes d'un jour a pris la direction de Gand. Trente minutes de train pour un dépaysement total ! L'arc-en-ciel de parapluies multicolores qui nous a abrités durant la balade en bateau sur les canaux a témoigné de la bonne humeur ambiante, malgré un ciel maussade.
- **Atelier banderoles (2)** : L'engagement fait partie de l'ADN de DoucheFLUX depuis sa création. Cette année, une collaboration avec le pôle Plaidoyer a permis de proposer plus largement au public du centre de jour de s'impliquer lors d'un atelier banderoles, organisé en amont de l'une des nombreuses manifestations qui ont rythmé 2025. « *Le travail m'a rendue malade... Si l'État ne me soutient pas, qui le fera ?* »
- **Ouverture de l'Autel des mort-es (3)** : Après deux éditions, c'est désormais une tradition. Début novembre, notre bel autel a repris place pour un temps créatif dédié à l'hommage aux mort-es de 2025, dans le cadre du festival *Día de Muertos* (organisé par le Collectif Tas d'Os). Installé durant trois semaines dans le foyer du centre de jour, il a accueilli objets, photos et messages. Nombreuses sont les personnes venues y déposer un souvenir ou simplement prendre un moment de recueillement en mémoire des disparu-es.

Hoogtepunten van 2025

- **De uitstap naar Gent (1)**: De uitstappen zijn inmiddels een klassieker geworden in het activiteitenprogramma van DoucheFLUX. Het zijn altijd momenten die plezier, ontdekking en uitwisseling combineren. In november trok een groep van 25 voor een dagje naar Gent. Dertig minuten met de trein voor een totale verandering van omgeving! De regenboog van veelkleurige paraplu's die ons tijdens de boottocht over de grachten beschutten, getuigde van de vrolijke sfeer, daar kon de sombere hemel niets aan veranderen.
- **De workshop spandoeken maken (2)**: Engagement zit al sinds de oprichting in het DNA van DoucheFLUX. Dit jaar konden we dankzij een samenwerking met de afdeling Actie het publiek van het dagcentrum op grotere schaal de kans bieden om mee te doen aan een workshop spandoeken maken. Die werd georganiseerd in de aanloop naar een van de vele manifestaties die 2025 hebben gekenmerkt. "Het werk heeft me ziek gemaakt... Als de overheid me niet steunt, wie doet dat dan wel?"
- **Opening van het Altaar voor de Doden (3)**: Na twee edities is dit inmiddels een traditie geworden. Begin november werd ons prachtige altaar opnieuw opgesteld voor een creatieve periode gewijd aan het herdenken van de overledenen van 2025. Dit gebeurde weer in het kader van het festival *Día de Muertos*, georganiseerd door het kunstenaarscollectief Tas d'Os. Het altaar stond drie weken lang in de foyer van het dagcentrum en iedereen kon er voorwerpen, foto's en berichten op plaatsen. Veel mensen kwamen op die manier een herinnering achterlaten of gewoon een moment van bezinning inlassen ter nagedachtenis aan overledenen.

Un Joyeux Brol, édition #1 !

En décembre, le pôle Activités a organisé un mini-festival mettant à l'avant-scène ses activités, ses partenaires et, surtout, ses participant-es aux multiples talents. Une exposition des créations de l'année, sublimes par la scénographie juste et percutante de Sara Dequin, a ouvert les festivités. Les ateliers phares du pôle ont été accessibles au public et une joyeuse tombola est venue compléter le programme. Durant une semaine, le pôle Activités de DoucheFLUX a partagé l'enthousiasme communicatif qui l'anime tout au long de l'année.

Le vernissage de l'exposition a rassemblé un public nombreux, venu découvrir également les participant-es des ateliers d'écriture et leurs textes, à la fois intimes, drôles et engagés.

Les ateliers ouverts au grand public et aux associations ont donné lieu à des moments intenses et touchants d'échange, où chacun-e a pu goûter au plaisir de créer, d'où qu'ils viennent. Cette parenthèse joyeuse dans la morosité ambiante est le fruit d'une collaboration étroite avec les partenaires du pôle, chacun-e y investissant son temps, son talent et, surtout, son enthousiasme.

Un Joyeux Brol / Een Plezante Boel,
04.12.2025

Een plezante boel Editie #1!

In december organiseerde de pijler Activiteiten van DoucheFLUX een minifestival waarin ze haar activiteiten, haar partners en vooral haar veelzijdige deelnemers in de schijnwerpers zette. Een tentoonstelling van de creaties van het afgelopen jaar, mooi gepresenteerd door de treffende en indrukwekkende scenografie van Sara Dequin, luidde de festiviteiten in. De meest in het oog springende workshops waren toegankelijk voor het publiek en een vrolijke tombola maakte het programma compleet. Een week lang konden de mensen van Activiteiten met iedereen het aanstekelijke enthousiasme delen dat hen het hele jaar door bezielt. De vernissage van de tentoonstelling trok een groot publiek. Dat publiek kon ook de deelnemers aan de schrijfworkshops én hun teksten ontdekken, die soms intiem waren, dan weer grappig of geëngageerd. De workshops zelf stonden die week open voor het grote publiek en voor verenigingen, en dat zorgde bijwijlen voor intense en ontroerende momenten van uitwisseling, waarbij iedereen, ongeacht zijn of haar achtergrond, de vreugde kon smaken van iets te scheppen. Voorwaar een heerlijke onderbreking van de somberheid die vaak het leven beheerst! Dit alles was het resultaat van een nauwe samenwerking met de partners van de pijler Activiteiten, waarbij iedereen zijn of haar tijd, talent en vooral enthousiasme heeft ingezet.

HOUSING FIRST

3 ans déjà !

Le programme Housing First repose sur une conviction forte : l'accès direct à un logement constitue une condition essentielle pour permettre à des personnes aux parcours de vie complexes — marqués par des problématiques de santé physique, mentale et/ou d'addictions — de retrouver stabilité et dignité. Le logement devient ainsi le socle d'un accompagnement psycho-social pluridisciplinaire, potentiellement intensif et mobilisable aussi longtemps que nécessaire.

Développé aux États-Unis dans les années 1990, ce modèle a fait ses preuves en Belgique depuis 2013. Il est porté par des organisations telles que le SMES, Infirmiers de Rue, le Samusocial, Diogènes, Antonin Artaud et DUNE. En rejoignant cette dynamique en 2023, DoucheFLUX entame aujourd'hui sa troisième année de mise en œuvre du Housing First, consolidant son engagement en faveur d'une lutte structurelle et durable contre le sans-chez-soirisme.

Housing First en chiffres *Housing First in cijfers*

29	Personnes accompagnées <i>Personen werden begeleid</i>
23	Personnes en logement <i>Personen vonden op die manier huisvesting</i>
4	Accompagnées en rue ou en solution temporaire <i>Werden op straat begeleid of in tijdelijke opvang</i>
1	Suspension d'accompagnement <i>Opschorting van begeleiding</i>
1	Décès <i>Overlijden</i>
5	Nouvelles trajectoires en 2025 <i>Nieuwe trajecten in 2025</i>
85%	De maintien en logement <i>Ondersteuning bij het behouden van huisvesting</i>

HOUSING FIRST

Drie jaar al!

Het Housing First-programma is gebaseerd op de onwrikbare overtuiging dat directe toegang tot huisvesting een essentiële voorwaarde is om mensen met een complex levensverloop – gekenmerkt door problemen op het gebied van lichamelijke en geestelijke gezondheid en/of verslavingen – in staat te stellen weer stabiliteit en waardigheid te vinden. Huisvesting vormt zo de basis voor een veel ruimere en multidisciplinaire psychosociale begeleiding, die erg intensief kan zijn en die zo lang als nodig is kan worden ingezet.

Dit model, dat in de jaren 1990 in de Verenigde Staten werd ontwikkeld, heeft zijn waarde sinds 2013 ook in België bewezen. Het wordt gedragen door tal van organisaties: SMES (Samenwerken voor Sociale gezondheid en Sociale inclusie), Straatverplegers, Samusocial, Diogenes, Antonin Artaud en DUNE (Hulp en zorg voor druggebruikers in precare situaties). In 2023 heeft DoucheFLUX zich bij dit initiatief aangesloten, waardoor het nu al drie jaar bezig is met de implementatie van de Housing First-strategie. Zo versterken we ons engagement voor een structurele en duurzame strijd tegen thuisloosheid.

Quelques chiffres pour décrire nos pratiques d'accompagnement

- 666+** accompagnements en face-à-face,
- 70+** accompagnements téléphoniques longs,
- 90+** rendez-vous non honorés, reflet des réalités et fragilités du public accompagné et de la nécessité de continuer à proposer un accompagnement sur mesure, un engagement actif et flexible.

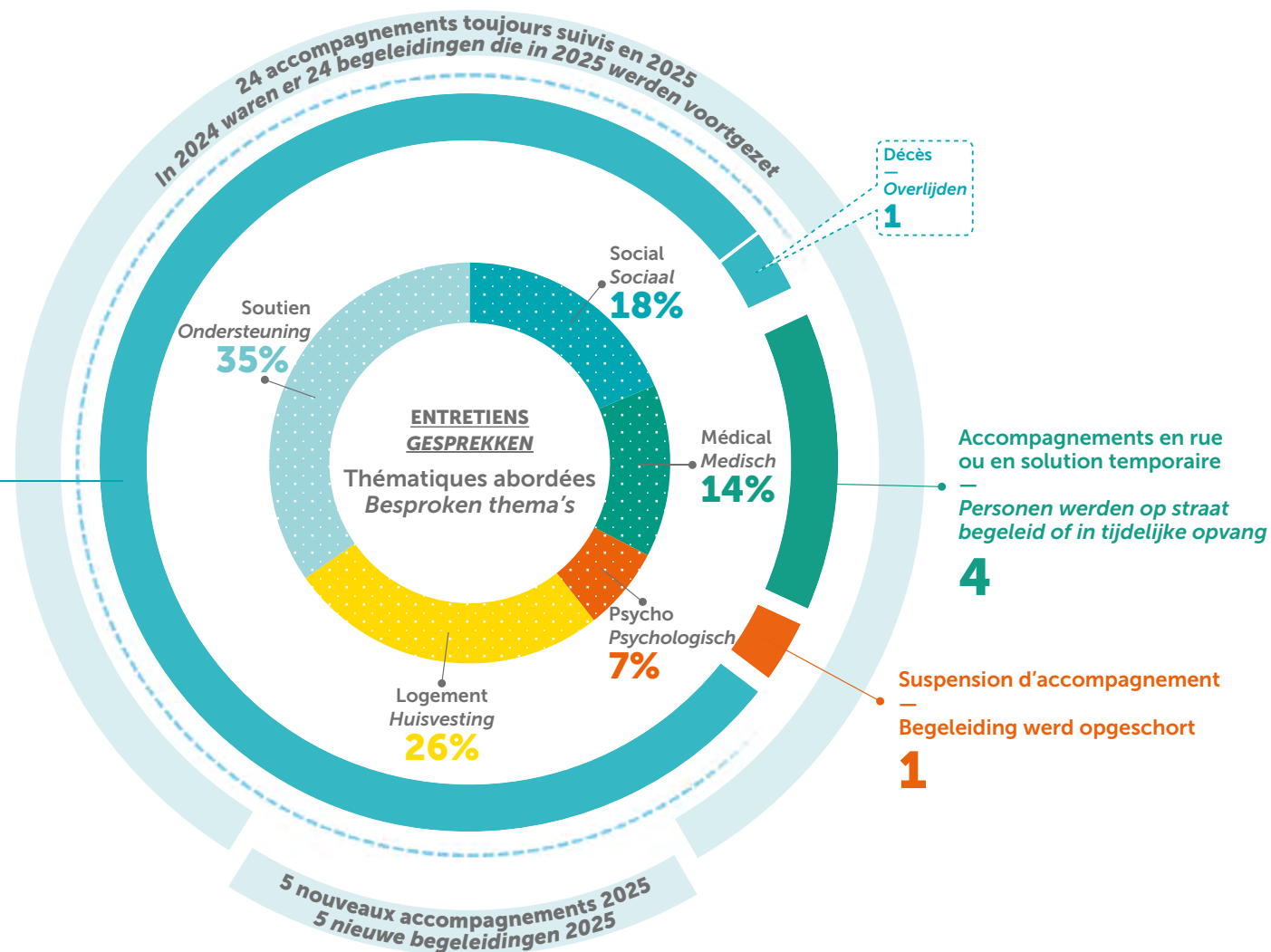
Accompagnements en logements

Personen werden naar een woning begeleid

24

Enkele cijfers die een beeld geven van onze begeleidingspraktijk:

- 666+** persoonlijke begeleidingsgesprekken;
- 70+** uitgebreide telefonische begeleidingsgesprekken;
- 90+** niet-nagekomen afspraken. Dit wijst op de daadwerkelijke kwetsbaarheid van de mensen die we begeleiden én op de noodzaak om begeleiding op maat te blijven bieden, wat een actieve en flexibele inzet vergt

2025 : une année de consolidation

Après une phase de croissance soutenue, la troisième année de fonctionnement du projet a constitué un temps de consolidation. Ce ralentissement volontaire visait à stabiliser les pratiques d'accompagnement, à renforcer la qualité du suivi proposé et à inscrire le projet dans une perspective durable. Le nombre de situations accompagnées a été maintenu autour d'un ratio d'environ huit suivis par équivalent temps plein d'accompagnement.

Sur le plan institutionnel, l'année 2025 a été marquée par la confirmation de l'agrément par la COCOM, consolidant la reconnaissance du service pour les cinq années à venir et renforçant ses perspectives de pérennisation. Cette stabilité institutionnelle revêt une importance particulière dans le contexte actuel du secteur social et de la santé à Bruxelles, caractérisé par l'absence de gouvernement et les nombreuses incertitudes réglementaires et budgétaires qui en découlent. Dans un environnement où les financements sont souvent précaires et soumis à des ajustements fréquents, la garantie d'un financement stable constitue un levier essentiel pour assurer la continuité des services, sécuriser l'emploi des équipes et maintenir un accompagnement de qualité.

Cette phase de stabilisation s'est accompagnée d'une augmentation du taux de

maintien en logement, estimé à environ 85 %, confirmant la pertinence du modèle Housing First et de l'accompagnement déployé. Dans cette méthodologie, le maintien en logement est un indicateur central de réussite. Mesuré par la proportion de personnes conservant leur logement, il permet d'évaluer la capacité du dispositif à répondre durablement aux besoins de personnes en grande précarité. Dans une perspective *evidence-based*, il constitue un indicateur objectif, largement documenté : les études montrent régulièrement des taux élevés, souvent supérieurs à ceux des modèles « en escalier », ce qui renforce la légitimité scientifique du Housing First.

Cependant, la loi de Goodhart rappelle qu'une mesure transformée en objectif peut produire des effets pervers. Si le maintien en logement devenait l'unique critère de performance, il pourrait être instrumentalisé, au risque d'éloigner le dispositif de sa finalité première : le bien-être des personnes accompagnées. Nous souhaitons donc, à l'avenir, accorder une place accrue à des indicateurs plus qualitatifs. Un travail de collecte et d'analyse de données est d'ores et déjà en cours, parallèlement à la satisfaction que suscitent ces résultats encourageants.

2025: een jaar van consolidatie

Na een periode van gestage groei stond het derde jaar van het project in het teken van consolidatie. Deze bewuste vertraging had een drieledig doel: de begeleidingspraktijk bestendigen, de kwaliteit van de opvolging verbeteren en het project een duurzaam karakter geven. Het aantal begeleidingen per begeleider bleef stabiel: elke voltijdse begeleider volgt gemiddeld 8 mensen op.

Op institutioneel vlak gebeurde er ook een en ander in 2025: de GGC bevestigde haar engagement om onze erkenning te verlengen, waardoor de dienstverlening voor de komende vijf jaar verzekerd blijft. Dat opent mooie vooruitzichten op een blijvende erkenning. Zulke institutionele stabiliteit is van bijzonder belang nu de sociale sector en de gezondheidssector in Brussel in grote reglementaire en budgettaire onzekerheid verkeren ten gevolge van het lange uitblijven van een Brusselse regering. In een omgeving waar financieringen vaak op de helling komen te staan of om de haverklap worden aangepast, vormt de garantie van een stabiele financiering een essentiële hefboom om de continuïteit van de diensten te verzekeren, de werkgelegenheid van de teams veilig te stellen en een kwaliteitsvolle begeleiding te kunnen bieden.

Deze stabilisatiefase ging gepaard met een stijging van het percentage deelnemers dat in hun woning bleef wonen, geschat op

ongeveer 85 %. Zoiets toont alleen maar aan dat het Housing First-model en de daarmee gepaard gaande begeleiding zeer relevant zijn. Als iemand zijn woning kan behouden, is dat inderdaad een belangrijke indicator dat de aanpak geslaagd is. Aan dat percentage is immers af te lezen in hoeverre het systeem in staat is om op duurzame wijze tegemoet te komen aan de behoeften van kwetsbare mensen. Het is een objectieve en uitgebreid gedocumenteerde indicator: studies tonen hoge percentages aan, vaak hoger dan die van het zogenaamde 'trapmodel', wat de wetenschappelijke legitimiteit van Housing First versterkt.

De wet van Goodhart wijst ons er echter op dat een indicator die tot doelstelling wordt verheven, ongewenste effecten kan hebben. Als het behoud van huisvesting het enige criterium zou worden, dreigt het middel belangrijker te worden dan het doel. Men moet dus altijd het uiteindelijke doel voor ogen houden, en dat is het welzijn van de begeleide personen. We willen daarom in de toekomst meer aandacht besteden aan meer kwalitatieve indicatoren. Daartoe wordt nu gewerkt aan het verzamelen en analyseren van gegevens. Maar ondertussen mogen we wel tevreden zijn over de bemoedigende resultaten die we al boekten.

L'absence prolongée de gouvernement bruxellois et le manque de visibilité budgétaire entravent aujourd'hui le développement des services Housing First. Alors qu'auparavant le principal frein résidait dans la recherche de logements — déjà particulièrement complexe —, c'est désormais l'absence de décisions politiques et de cadre formel qui empêche toute perspective de croissance. Cette situation persiste malgré un large consensus, dans les programmes politiques, quant à l'efficacité du Housing First et à la nécessité d'en faire une politique publique régionale.

Les structures existantes sont saturées et ne peuvent se développer sans accords formels, alors même que la demande continue d'augmenter. À ce jour, notre pôle accompagne 27 personnes avec 3 équivalents temps plein au sein de l'équipe d'accompagnement, tandis que le modèle bruxellois prévoit un ratio de 8 suivis par ETP afin de garantir un accompagnement de qualité. Cette surcharge met les équipes sous tension et restreint l'accès au logement pour de nouvelles personnes en grande précarité.

Nous appelons aujourd'hui à mettre fin à cette situation de blocage institutionnel, dont les effets délétères se répercutent directement sur les personnes les plus vulnérables, toujours en attente de solutions.

Partenariats

Le développement du projet s'est poursuivi par le renforcement et la consolidation de partenariats logement structurants. Le service s'appuie sur des collaborations historiques avec plusieurs agences immobilières sociales, notamment l' AIS de Saint-Gilles, l' AIS Baita et l' AIS Le Relais, qui constituent un socle essentiel du dispositif.

En 2025, ces collaborations se sont intensifiées grâce à l'engagement particulièrement significatif de l' AIS d'Uccle (AISU), qui a permis l'accès à six logements, ainsi qu'au partenariat avec l' AIS Delta, donnant accès à trois logements supplémentaires.

Par ailleurs, de nouvelles collaborations ont été nouées avec deux sociétés de logement social — Le Logement Bruxellois et Evercity — afin de compléter et de diversifier les sources de logements à partir de 2026.

Formation Train the Trainers – Housing First Europe

En 2025, le coordinateur du pôle Housing First de DoucheFLUX a complété le programme Train the Trainers du Hub Housing First Europe, un réseau rassemblant 42 partenaires dans 23 pays engagés dans la promotion du modèle Housing First.

Cette formation permet de contribuer activement à la diffusion du modèle à Bruxelles et en Belgique, notamment par la formation des équipes locales, en collaboration avec Muriel Allart (SMES). Elle renforce également la dimension plaidoyer et l'expertise du pôle.

Partnerschappen

Ons project kon zich verder ontwikkelen mede dankzij de versterking en consolidatie van belangrijke partnerschappen op het gebied van huisvesting. Zo zijn er langdurige samenwerkingsverbanden met verschillende agentschappen voor sociale huisvesting, met name die van Sint-Gillis, Baita en Le Relais. Zij vormen een solide sokkel voor het project.

In 2025 zijn deze samenwerkingsverbanden geïntensiveerd dankzij de belangrijke inzet van het agentschap van Ukkel (waardoor er 6 woningen bij kwamen) en het agentschap Delta (3 extra woningen).

Daarnaast zijn er nieuwe samenwerkingsverbanden aangegaan met de sociale huisvestingsmaatschappijen Le Logement Bruxellois en Evercity, zodat ook in 2026 het aantal woningen kan groeien én diversifiëren.

De opleiding Train the Trainers van Housing First Europe

In 2025 heeft de coördinator van de Housing First-afdeling van DoucheFLUX het Train the Trainers-programma van de Housing First Europe Hub afgerond. Dat is een netwerk van 42 partners in 23 verschillende landen, partners die zich allemaal inzetten voor het verspreiden van het Housing First-model.

Door deze opleiding kan de coördinator actief bijdragen aan de verdere verspreiding van het model in Brussel en België, met name door het opleiden van lokale teams, in samenwerking met Muriel Allart van SMES. De opleiding komt ook de expertise van de afdeling Huisvesting ten goede, en ze verschaft munitie aan de afdeling pleidooi.

Het was heel lang wachten op een Brusselse regering, waardoor ook elke budgettaire duidelijkheid ontbrak. Dat heeft de ontwikkeling van Housing First flink gehinderd. Vroeger was vooral het vinden van geschikte woonruimte – voorwaar een complexe aangelegenheid – het grootste obstakel, maar in 2025 leed de werking van Housing First vooral onder het uitblijven van politieke beslissingen. Daardoor was er geen formeel kader en dat stond de groei in de weg. Nochtans bestaat er binnen de programma's van de verschillende politieke partijen een brede consensus over de doeltreffendheid van Housing First en is men het eens over de noodzaak om van dit project een pijler van het gewestelijke overheidsbeleid te maken.

De bestaande structuren zijn overbelast en kunnen zich niet verder ontwikkelen zonder formele akkoorden, terwijl ondertussen de vraag maar blijft toenemen. Op dit moment moeten we met de 3 voltijdse equivalenten uit onze afdeling Huisvesting 27 personen begeleiden, terwijl het Brusselse model zegt dat elke VTE maximaal 8 begeleidingen zou mogen doen als men wil dat de begeleiding kwalitatief hoogstaand is. Deze overbelasting zet niet alleen de teams onder druk, maar ze bemoeilijkt ook de toegang tot huisvesting voor nieuwe erg kwetsbare personen.

Aan die institutionele blokkering moet dringend een einde komen, want de schadelijke gevolgen raken de meest kwetsbare personen het hardst. Zij wachten op snelle oplossingen!

OMARMEN, IS DAT EEN VAK?

In mei 2025 organiseerde Housing First de tentoonstelling *Embrasser, c'est un métier? / Omarmen, is dat een vak?*, een fotodocumentaire gerealiseerd door Julie de Bellaing, aangevuld met uitspraken van het team verzameld door Elias Preszow.

De tentoonstelling vond plaats in de Brusselse Beurs en kreeg zowel bij de vernissage als daarna een grote zichtbaarheid. Ze trok een zeer ruim en divers publiek, zowel Brusselaars als toeristen. Een aanzienlijk deel van de werken werd daarna gepresenteerd in het cultureel centrum Jacques Franck, in het kader van de collectieve tentoonstelling *Droit au logement. Champ / Hors-champ* (Recht op huisvesting. In beeld / buiten beeld)

Het was een artistiek project dat sterk heeft bijgedragen aan het zichtbaar maken van het werk van Housing First, waar banden aanknopen centraal staat in de begeleiding. Tegelijk wierp de expo een resoluut politieke blik op de harde realiteit van thuisloosheid. Een nieuwe tentoonstelling is gepland in 2026 om op die manier nog meer zichtbaarheid te creëren.

EMBRASSER, C'EST UN MÉTIER ?

En mai 2025, le projet Housing First a présenté l'exposition *Embrasser, c'est un métier ?*, un documentaire photographique réalisé par Julie de Bellaing et enrichi des paroles de l'équipe, recueillies par Elias Preszow.

Accueillie à la Bourse de Bruxelles, l'exposition a bénéficié d'une large visibilité, tant lors du vernissage que durant toute la période d'ouverture. Elle a rencontré un public nombreux et diversifié, composé de citoyen-nes et de touristes. Une partie significative du travail a ensuite été présentée au centre culturel Jacques Franck, dans le cadre de l'exposition collective *Droit au logement. Champ / Hors-champ*.

Au-delà de sa dimension artistique, ce projet a contribué à rendre visible le travail relationnel et clinique au cœur de l'accompagnement Housing First, tout en posant un regard résolument politique sur les réalités du sans-chez-soirisme. Une nouvelle présentation est prévue en 2026 afin d'en élargir encore l'accès.

PROPRIÉTÉ PRIVÉE
DE QUOI ?

DU DROIT DE FAIRE N'IMPORTE QUOI !

PLAIDOYER

Venir en aide aux personnes sans chez-soi est une chose, lutter contre le sans-chez-soirisme en est une autre. L'un n'empêche pas l'autre, au contraire. Une fois admis que le sans-chez-soirisme est un crime contre l'humanité et non le destin tragique de quelques milliers de personnes à Bruxelles, une fois compris que son éradication n'est pas une utopie mais un objectif réaliste pourvu qu'on en ait le courage politique et s'en donne les moyens, il ne suffit plus de répondre à l'urgence des innombrables besoins. Il faut aussi contribuer à un changement des mentalités, des imaginaires, des paradigmes. La tâche est énorme, car les préjugés ont la vie dure, les représentations simplistes s'imposent par facilité, les amalgames et généralisations violentes et contre-productives sont la règle. Le plus difficile à (faire) comprendre tient en deux phrases d'une banalité beaucoup plus subversive qu'il n'y paraît (en décidant d'ouvrir les yeux et en écoutant les personnes concernées) :

- 1) les personnes sans chez-soi sont des gens comme tout le monde et
- 2) être en non-logement ou mal-logement est d'abord, voire uniquement, un problème de logement, et non seulement le symptôme d'un problème « social-santé ».

En matière de plaidoyer politique, qui exige une argumentation solide et étayée

par des données chiffrées, il s'agit de (dé)montrer les deux faces d'une même réalité : ni le fléau sociétal du sans-chez-soirisme, ni le manque criant de logements abordables ne sont une fatalité, mais bien le résultat d'un choix de société. Un autre choix est possible, souhaitable et, de surcroît, rentable pour les finances publiques. Qu'attend-on, dès lors ?

1.000

13

2

Livres dans l'immensothèque

(Centre de documentation de DoucheFLUX)

Boeken in de Immensothèque

(Het documentatiecentrum van DoucheFLUX)

Masterclass

Rencontres-débats Re-thinking Poverty

Re-thinking Poverty-debatbijekomsten

ACTIE

Hulp bieden aan thuislozen is één ding, de strijd voeren tegen het fenomeen thuisloosheid is nog wat anders. Het ene sluit het andere niet uit, integendeel. Zodra we erkennen dat thuisloosheid een misdaad tegen de menselijkheid is en niet het tragische lot van enkele duizenden mensen in Brussel, zodra we begrijpen dat de uitroeiing ervan geen utopie is maar een realistisch doel - mits we de politieke moed hebben en de

nodige middelen vrijmaken - volstaat het niet langer om alleen maar ad hoc te reageren op de talloze urgente noden. Nee, dan moeten we ook bijdragen aan een mentaliteitsverandering, een verandering van de beeldvorming en van de paradigma's. Dat is een enorme opgave, want vooroordelen zijn hardnekkig. Simplistische voorstellingen van zaken zijn een gevolg van gemakzucht. Schadelijke en contraproductieve veralgemeningen blijven standhouden. Het moeilijkste om te begrijpen (en te doen begrijpen) kan worden samengevat in twee zinnen, zinnestjes die veel subversiever zijn dan ze lijken. Om die waarheid te snappen volstaat het nochtans om onze ogen te openen en te luisteren naar de betrokkenen:

- 1) thuislozen zijn mensen zoals iedereen en
- 2) gebrek aan huisvesting en slechte huisvesting zijn in de eerste plaats, of zelfs uitsluitend, een huisvestingsprobleem, en niet (alleen) een symptoom van een sociaal of gezondheidsprobleem.

Als we aan politieke belangenbehartiging willen doen, vereist dat een solide argumentatie, onderbouwd met cijfergegevens. Dan gaat het erom de twee kanten van dezelfde realiteit te tonen: noch de maatschappelijke plaag van de thuisloosheid, noch het schrijnende tekort aan betaalbare woningen is een onvermijdelijkheid, maar ze zijn allebei het resultaat van maatschappelijke keuzes. Andere keuzes zijn wel degelijk mogelijk, wenselijk en bovendien rendabel voor de overheidsfinancien. Waar wachten we dan nog op?

Immensothèque

Le centre de documentation de DoucheFLUX, à vocation régionale, comptait fin 2025 près de 1.000 ouvrages, sans compter les brochures, rapports et autres documents sur le thème de la pauvreté et des migrations. S'adressant tant aux bénévoles, étudiant-es, chercheur-euses, écoles sociales, travailleur-euses sociaux-ales, qu'aux curieux-euses, ce centre de documentation spécialisé sur la précarité reste unique à ce jour à Bruxelles.

Master class

Faire se rencontrer des personnes en situation précaire et celles qui n'ont jamais connu la vie en rue ou dans un squat, tel est l'objectif de la Master class. Derrière la simplicité de cette idée se cache un ambitieux programme de sensibilisation.

Re-thinking poverty

Deux séminaires Re-thinking poverty, coorganisés avec l'asbl L'ARC, ont eu lieu en 2025 : « Les fillicibles¹ sont-elles des Travailleur-euses Du Sexe (TDS) ? » le 19 mars et « Embrasser, c'est un métier ? », dans le sillage de l'exposition éponyme², le 27 mai.

Badala

Lancé timidement en 2023, le mouvement Badala (Bailleur-es Actriceurs du Droit au Logement Abordable) a pris son envol en 2025, grâce notamment aux 12 événements des « 12 jours de Badala à Saint-Gilles », organisés en synergie avec la commune de Saint-Gilles. Début décembre, Badala est devenu une asbl et constitue désormais le syndicat des propriétaires responsables, désireux-ses d'assumer leurs responsabilités sociétales face à la crise du logement abordable. À rebours du SNPC³, qui n'aborde que les questions d'investissement et de rentabilité — allant jusqu'à se réjouir des profits rendus possibles par des plateformes comme Airbnb — les propriétaires Badala se soucient de l'impact sociétal de leurs comportements privés.

1. « Fillicible : n.f. Femme ayant intégré le fait que des faveurs sexuelles, consenties ou non, font (ou feront) partie de son parcours de vie sans chez-soi » (voir *Le Thésaurus de l'immensité*, La Lettre volée, 2024)

2. Voir encadré « Embrasser, c'est un métier ? » p. 49

3. Syndicat National des Propriétaires et Copropriétaires

Le Désordre des architectes

Sur le modèle de Badala, Le désordre des architectes veut fédérer, visibiliser et mobiliser les architectes (sans oublier les urbanistes, paysagistes, agents immobiliers et autres promotriceurs immobilières)

désireux de faire partie de la solution, plutôt que du problème, du manque criminel de logements abordables. Le soutien de DoucheFLUX, qui ne compte aucun architecte en son sein, est essentiellement symbolique.

QUADRUPLE CASQUETTE

Avec sa quadruple casquette de cofondateur de DoucheFLUX, de secrétaire politique du Syndicat des immenses et de propulseur des mouvements Badala et Le Désordre des architectes, Laurent d'Ursel a performé à 21 reprises, en 2025, sa conférence gesticulée *Fin du sans-chez-soirisme : généalogie*. Celle-ci marie des « savoirs froids » — 1° la non-fatalité du sans-chez-soirisme, 2° les 20 mots nécessaires et suffisants pour en finir avec le sans-chez-soirisme, 3° les 4 piliers du sans-chez-soirisme persistant et 4° l'udéskif¹ appliqué au sans-chez-soirisme — et des « savoirs chauds » : 1° l'erreur de diagnostic ayant présidé à la cofondation de DoucheFLUX, 2° sa lente prise de conscience des tenants et aboutissants du sans-chez-soirisme grâce au Syndicat des immenses, et 3° sa prise de conscience progressive, en tant que multi-bailleur, de la nature hautement problématique et particulière de tout loyer, qui a conduit au lancement en 2023 de Badala et, en 2025, du Désordre des architectes.

Laurent d'Ursel a également publié quatre articles abordant ces différentes problématiques :

- « Vue imprenable sur les angles morts du « logement » grâce à ceux qui n'en ont pas » in *Dérivations*, n° 10, 2025, pp.68-85.
- « Le logement selon le Syndicat des immenses en 3 pages » in *Crash-Test*, mars 2025, pp. 16-18.
- « Faut-il sauver le travailleur social ? Pourvu qu'il soit sociétal. Plaidoyer et limite de la sociétalogie active » in *Permanences critiques*, n°14, hiver 2025, pp.77-91.
- « Inscrivez-vous à l'UNIMESC® ! » in *Le Journal de l'alpha*, 4e trimestre 2025, pp.13-27.

1. Acronyme approximatif d'Universalisation De Ce Qui Fonctionne. Universalisation de ce qui fonctionne et, concomitamment, désinvestissement progressif, ou abandon pur et simple, de ce qui fonctionne trop rarement ou pas du tout (définition complète, voir *udéskif*, nouveau mot n°189, syndicatdesimmenses.be/thesaurus-de-limmensite)

De Immensothèque

Het documentatiecentrum van DoucheFLUX, telde eind 2025 bijna 1.000 boekwerken, nog afgezien van de talloze brochures, rapporten en andere documenten over armoede en migratie. Dit documentatiecentrum, dat zich richt tot vrijwilligers, studenten, onderzoekers, sociale scholen, maatschappelijk werkers en andere nieuwsgierigen, is tot op heden uniek in Brussel en speelt een grote rol in het Gewest.

Masterclass

Mensen in een kwetsbare situatie in contact brengen met mensen die nog nooit op straat of in een kraakpand hebben geleefd: dat is het doel van de masterclass. Een heel eenvoudig idee, waarachter een ambitieus bewustmakingsprogramma schuilgaat.

Re-thinking poverty

In 2025 vonden twee seminars plaats in het kader van Re-thinking Poverty, georganiseerd in samenwerking met de vzw L'ARC. Op 19 maart was het onderwerp: "Zijn 'fillicibles'¹ sekswerkers?" En op 27 mei ging het over "Is kussen een beroep?", in het kader van de gelijknamige tentoonstelling².

1. Fillicible: een vrouw die heeft geaccepteerd dat seksuele gunsten, al dan niet vrijwillig, deel uitmaken (of zullen uitmaken) van haar leven zonder vaste verblijfplaats" (zie Le Thésaurus de l'immensité, La Lettre volée, 2024)

2. Zie kader "Omarmen, is dat een vak?" p. 49, afdeling Housing First

Badala

De beweging Badala (verhuurders die zich inzetten voor het recht op betaalbare huisvesting), die in 2023 bescheiden van start ging, kwam in 2025 echt van de grond, met name dankzij de 12 evenementen van de '12 dagen van Badala in Sint-Gillis', die in samenwerking met de gemeente Sint-Gillis werden georganiseerd.

Begin december werd Badala dan een vzw, waardoor het nu de officiële vereniging van verantwoordelijke eigenaars is, eigenaars die hun maatschappelijke verantwoordelijkheid willen opnemen in het licht van de crisis rond betaalbare huisvesting. In tegenstelling tot het NEMS³, dat zich alleen bekommert om investeringen en winst (in die mate zelfs dat het hoog opgeeft over het verdienmodel van platformen als Airbnb), maken de eigenaars van woningen die aangesloten zijn bij Badala, zich wél zorgen over hun plaats in de maatschappij.

3. Het Nationaal Syndicaat van Eigenaars en Mede-eigenaars

Le désordre des architectes

Zoals Badala dat doet met huiseigenaars, zo wil de alternatieve Wanorde van Architecten / Le désordre des architectes architecten (maar ook stedenbouwkundigen, landschapsarchitecten, makelaars en andere vastgoedontwikkelaars) overtuigen en helpen om deel uit te maken van

de oplossing en niet van het probleem. Het probleem, dat is het schrijnende tekort aan betaalbare woningen, en de Désordre wil architecten en aanverwanten samenbrengen, in de kijker zetten en mobiliseren. De steun van DoucheFLUX, dat zelf geen architecten in zijn gelederen telt, is vooral symbolisch.

VIER PETJES

Laurent d'Ursel draagt vier petjes: medeoprichter van DoucheFLUX, politiek secretaris van de Vakbond der Giganten, drijvende kracht achter de bewegingen Badala en Le Désordre des architectes. Met al die petjes op heeft hij in 2025 maar liefst 21 keer zijn activistische spektakelzittingen "Fin du sans-chez-soirisme : généalogie / Einde van de thuisloosheid: een stamboom" gehouden. Deze lezing combineert savoir-froid (koude kennis, dat wil zeggen theoretische kennis) met savoir-chaud (warme kennis uit persoonlijke ervaring). Koude, wetenschappelijk onderbouwde kennis zegt: 1° thuisloos zijn is geen noodlot; 2° er zijn maar twintig woorden nodig om een einde te maken aan het thuisloos-zijn; 3° hardnekkige thuisloosheid heeft vier pijlers; 4° de Udéskif1 toegepast op het thuisloos-zijn.

Warme kennis, die Laurent d'Ursel uit eigen ervaring opdeed: 1° de foutieve diagnose die ten grondslag lag aan de oprichting van DoucheFLUX; 2° het groeiende besef van de kleine specifieke details van thuisloosheid, dankzij de Vakbond der Giganten; 3° het geleidelijke besef (hij is immers meervoudig eigenaar en verhuurder) dat elke huurprijs zijn eigen aard en zijn eigen problemen kent, wat leidde tot de lancering in 2023 van Badala en in 2025 van de Désordre des architectes.

Laurent d'Ursel heeft ook vier artikelen gepubliceerd waarin hij deze problematiek behandelt:

- "Vue imprenable sur les angles morts du logement, grâce à ceux qui n'en ont pas" (Een onbelemmerd uitzicht op de blinde vlekken van huisvesting, met dank aan hen die geen huis hebben) in *Dérivations*, nr. 10, 2025, pp. 68-85.
- "Le logement selon le Syndicat des immenses en 3 pages" (Huisvesting volgens de Vakbond der Giganten in 3 pagina's) in *Crash-Test*, maart 2025, pp. 16-18.
- "Faut-il sauver le travailleur social ? Pourvu qu'il soit sociétal. Plaidoyer et limite de la sociétalogie active" (Moet de maatschappelijk werker gered worden? Op voorwaarde dat hij maatschappelijk relevant is. Pleidooi en grenzen van de actieve maatschappijleer) in *Permanences critiques*, nr. 14, winter 2025, pp. 77-91.
- "Inscrivez-vous à l'UNIMESC@!" (Schrijf u in bij UNIMESC@!) in *Le Journal de l'alpha*, 4e kwartaal 2025, pp. 13-27.

1. Udéskif is een nieuw letterwoord dat staat voor 'Universalisation De Ce Qui Fonctionne / Veralgemening van wat werkt'. Dat houdt ook in dat men dat wat niet of maar zelfden werkt, geleidelijk afbouwt en zelfs stopzet. Meer hierover op syndicatdesimmenses.be/thesaurus-de-limmensite.

Appui au Syndicat des immenses¹

Le Syndicat des immenses est un groupe de pression et d'action, non un groupe de parole. Il se réunit tous les lundis, chez DoucheFLUX. Comme il y a des syndicats des propriétaires (voir Badala, p. 52) et des syndicats des locataires, il y a depuis mars 2019 un syndicat des aspirants locataires / propriétaires. *Immense* est le nom militant pour les personnes en non-logement ou en mal-logement.

DoucheFLUX soutient depuis le départ le Syndicat de manière décisive, enrichissant notamment la vision de l'asbl : en remplaçant les termes fautifs « sans-abri » et « sans-abrisme » par « sans chez-soi » et « sans-chez-soirisme », en donnant une dimension sociétale à la problématique du sans-chez-soirisme et en démontrant l'éradication techniquement possible, humainement souhaitable et financièrement rentable du sans-chez-soirisme (voir le programme politique du Syndicat des immenses : syndicatdesimmenses.be/activites/udeskif).

Impossible de résumer la multitude des formes d'action prises par le Syndicat des immenses en 2025, comme en atteste sa cartographie (voir ci-contre).

1. Acronyme d'Individu dans une Merde Matérielle Énorme mais Non Sans Exigences. « Immense » est la dénomination augmentative, et donc ni stigmatisante ni réductrice, desdits sans-abri, sans-domicile, sans-logis, SDF, précaires, mal-logés ou habitants de la rue.

Syndicat des immenses en chiffres

Het Syndicat des immenses in cijfers

51

Réunions hebdomadaires
Wekelijkse vergaderingen

25

Participant-e-s en moyenne aux réunions du syndicat

(public hétérogène : membres ou sympathisants, facilitatrices, citoyen-nes et, occasionnellement, des travailleurs sociaux, étudiants, chercheurs, politiques...)

Aantal deelne(e)m(st)ers (gemiddeld) aan de vergaderingen van het Syndicat

(heterogeen publiek: leden of sympathisanten, facilitatoren, burgers, occasioneel maatschappelijk werk(st)ers, studenten, onderzoek(st)ers, politici...)

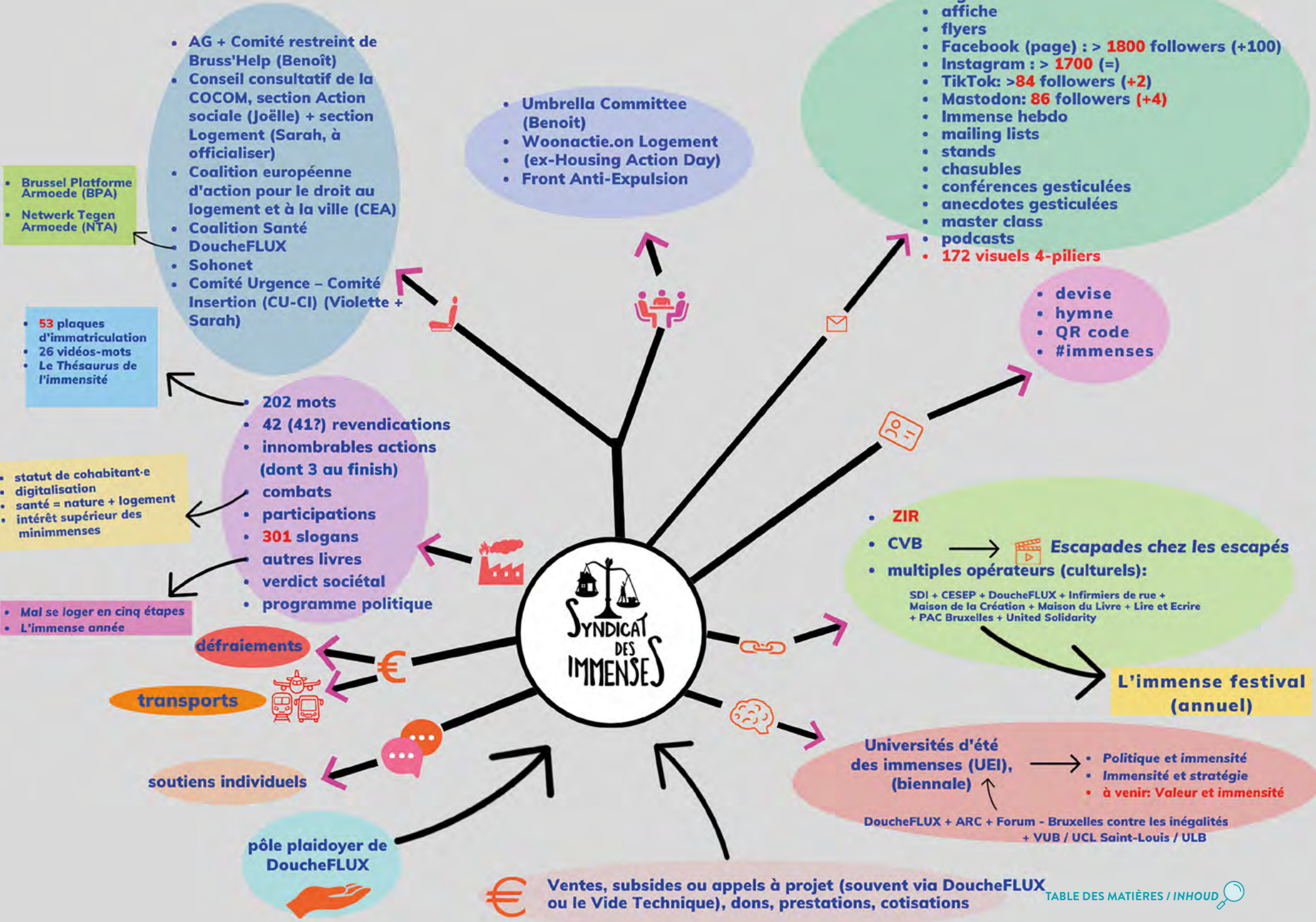
Steun aan het Syndicat des immenses¹

Het Syndicat des immenses is een pressie- en actiegroep, geen praatgroep. Het syndicaat komt elke maandag samen bij DoucheFLUX. Net zoals er verenigingen van eigenaars (zie Badala, p. 53) en huurdersverenigingen bestaan, is er sinds maart 2019 een vereniging van mensen die een woning zouden willen verwerven, aspirant-huurders en -eigenaars dus. Immense / Gigant is de militante benaming voor mensen zonder woning of met slechte huisvesting.

DoucheFLUX steunt de vereniging kordaat en vanaf het begin en is daarmee trouw aan de visie van de vzw: door de stigmatiserende termen 'dakloos' en 'dakloosheid' te vervangen door 'zonder thuis' en 'thuisloosheid', door een maatschappelijke dimensie te geven aan de problematiek van het zonder-thuis-zijn en door aan te tonen dat de uitroeiing van dat fenomeen technisch mogelijk, menselijk wenselijk en financieel rendabel is. (Zie het politieke programma van het syndicaat: syndicatdesimmenses.be/activites/udeskif).

Het is onbegonnen werk om de vele acties die het Syndicat des immenses in 2025 heeft ondernomen samen te vatten, zoals blijkt uit het zogenaamde Ecosysteem van het syndicaat (toestand in november 2025), schematisch weergegeven op de afbeelding:

1. In het Frans is Immenses een letterwoord: Individu dans une Merde Matérielle Énorme mais Non Sans Exigences. Letterlijk: iemand die diep in de shit zit, maar die toch wel gerechtvaardigde eisen heeft. Met de term immense / gigant kun je deze mensen dus benoemen zonder ze te stigmatiseren, integendeel je zet ze een trapje hoger. Een mooi alternatief voor al die benamingen die hen dreigen neer te halen: mensen die op straat leven, mensen zonder vaste verblijfplaats of met slechte huisvesting, dak- of thuislozen, mensen in een kwetsbare situatie.

On épinglera ici :

- a) La deuxième édition du 13 au 23 mars de *L'immense festival* coorganisé par le Syndicat des immenses et une dizaine d'opérateurs culturels bruxellois : près de 20 événements culturels au sens large du terme en Région de Bruxelles-Capitale, touchant plus de 1.000 personnes et incluant un spectacle au Théâtre National dans le cadre de la biennale MAD (Mots à défendre), « L'immensité : des maux aux mots », orchestré par la poétesse nationale Laurence Vielle, et la création pour les 4-9 ans de la représentation « C'est quoi ça ? Histoire d'un renard immense » de Mélina Van Hoof.

- b) Une audition le 3 avril devant la Commission Logement du Parlement bruxellois pour leur expliquer que le sans-chez-soirisme est d'abord, voire uniquement, un problème de logement.
- c) Le lancement le 21 mai de la « manif au finish #4 », mensuelle (sur les paroles réécrites de *Le zizi* de Pierre Perret), afin que les deux axes de l'action de Bruss'Help, l'agence régionale en charge de la problématique du sans-chez-soirisme, ne soient plus nommées « urgence » et « insertion » mais, respectivement, « dépannage » et « (re)logement ».
- d) Le lancement le 17 septembre de la « manif au finish #5 », mensuelle (sur les paroles réécrites de *Formidable* de Stromae), afin que ledit « secteur du sans-chez-soirisme », qui n'est en réalité à l'heure actuelle qu'un sous-secteur du secteur Social-Santé, devienne un sous-secteur du secteur du Logement.
- e) La troisième édition de l'Université d'été des immenses le 15 décembre, croisement exceptionnel des savoirs entre immenses, universitaires, politiques et travailleur-euses de terrain. Les 3 thèmes retenus étaient 1) Dignité, respect, mérite ou fierté ?, 2) Les immenses travaillent-iels ? et 3) Où est l'intérêt supérieur des minimenses ?

- f) La cocréation le 30 juin du mouvement bruxellois Santé x Nature x Logement (voir brusselsfuture.be). Il rassemble des acteurs issus des secteurs de la santé, de la protection de la nature, de la lutte contre la pauvreté et du droit au logement autour d'un objectif partagé : enrayer le triple ravage social, environnemental et sanitaire en cours en Région bruxelloise, il est nécessaire de reprendre le contrôle démocratique du marché immobilier. Le Syndicat des immenses est une des 3 organisations fondatrices, avec We are nature pour le secteur Nature et la cellule environnement de la Société Scientifique de Médecine Générale.
- g) La poursuite des « combats » du Syndicat, sur le long terme et en partenariat avec d'autres collectifs, principalement contre le statut de cohabitant et contre l'ordonnance du tout numérique en Région de Bruxelles-Capitale.
- h) La rédaction collective de deux articles :
 - « Les mouvements infernaux de la vie sans chez-soi » in *Papier Machine*, n°15, 2025, pp.24-29, sur le thème « marche pied ».
 - « Compostez les sans-chez-soi ! » in *Crash-Test*, novembre 2025, pp. 62-63.

We pikken er enkele blikvangers uit:

- a) De tweede editie van het Immense festival / Gigantisch Festival (van 13 tot 23 maart), georganiseerd door het Syndicat des immenses en een tiental Brusselse culturele actoren. Het festival bestond uit bijna 20 culturele evenementen in de breedste zin van het woord in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, die meer dan 1.000 mensen bereiken. Onder meer was er een voorstelling in het Théâtre National in het kader van de biënnale MAD (Mots à défendre): ‘L’immensité : des maux aux mots’, geregisseerd door de dichteres des vaderlands Laurence Vielle. Maar ook de creatie voor 4- tot 9-jarigen van de voorstelling ‘C’est quoi ça ? Histoire d’un renard immense’ van Mélina Van Hoof bleef hangen.
- b) Een hoorzitting op 3 april voor de commissie Huisvesting van het Brussels Parlement om uit te leggen dat thuisloosheid in de eerste plaats, of zelfs uitsluitend, een huisvestingsprobleem is.
- c) Op 21 mei de vierde maandelijkse manifestatie ‘manif au finish #4’ (op basis van de herwerkte tekst van Le zizi van Pierre Perret). Met als bedoeling om in de twee centrale actielijnen van Brussels’Help - het gewestelijk agentschap dat bevoegd is voor de problematiek van thuisloosheid - niet langer over ‘urgentiehulp’ en ‘integratie’ te spreken, maar over ‘noodopvang’ en ‘(her)huisvesting’.
- d) Op 17 september de vijfde manifestatie ‘manif au finish #5’ (nu op basis van de geschreven tekst van het lied Formidable

van Stromae). Met als bedoeling dat de zogenaamde ‘sector van de thuisloosheid’, die momenteel een sector is binnen Sociale Zaken en Volksgezondheid, een subsector wordt binnen de sector Huisvesting.

- e) De derde editie van de ‘Université d’été des immenses / Zomeruniversiteit van de Giganten’ op 15 december. Daar had een uitzonderlijke kruisbestuiving van kennis plaats tussen giganten, academici, politici en veldwerkers. De drie gekozen thema’s waren: ‘Waardigheid, respect, verdienste of trots?’ - ‘Werken de giganten?’ - ‘Wat is het belang van de kleine giganten (minimmenses)?’
- f) De geboorte op 30 juni van de Brusselse beweging ‘Santé x Nature x Logement’ (zie brusselsfuture.be). Deze beweging brengt actoren bijeen uit de sectoren gezondheidszorg, natuurbescherming, armoedebestrijding en het recht op huisvesting. Hun gemeenschappelijk doel is om de huidige drievoudige sociale, ecologische en gezondheids crisis in het Brussels Gewest een halt toe te roepen en daarvoor is het nodig dat er opnieuw een democratische controle op de vastgoedmarkt komt. De Vakbond der Giganten is een van de drie medeoprichters, samen met ‘We are nature’ voor de natuursector en voor het ecologische gedeelte de milieucel van de Société Scientifique de Médecine Générale (in het Nederlands Domus Medica).

- g) De voortzetting van een paar ideologische gevechten die het syndicaat voert op de lange termijn en in samenwerking met andere collectieven: voornamelijk tegen het statuut van samenwonende en tegen de ordonnantie ‘Brussel Digitaal’, over de volledige digitalisering in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
- h) Twee collectief geschreven artikelen:
 - “Les mouvements infernaux de la vie sans chez-soi” (De helse verhuisbewegingen in een leven zonder thuis) in Papier Machine, n°15, 2025, pp.24-29, over het thema ‘opstapje’;
 - “Compostez les sans-chez-soi !” in Crash-Test, november 2025, pp. 62-63.

ADMINISTRATION

FINANCES

Sans gouvernement bruxellois et avec un budget régional en affaires courantes, 2025 a été marquée par un contexte politique flou et des coupes budgétaires bien réelles pour le secteur de l'aide aux personnes et du non marchand en général, soit tout un réseau de partenaires essentiels pour faciliter et assurer l'accès aux droits fondamentaux du public de DoucheFLUX.

Bien que nous clôturons 2025 en positif, ce résultat cache une gestion financière conditionnée par l'anticipation de potentielles diminutions ou fins de financements, des confirmations tardives de subsides et des projets mis en attente. Témoin de la mise en péril de certains de ses partenaires bruxellois, DoucheFLUX a mené une stratégie de prévention des risques avec pour objectif d'assurer la continuité de ses activités et la stabilité de son équipe dans un avenir incertain.

Recettes

DoucheFLUX a obtenu cette année son agrément de la COCOM en tant qu'opérateur Housing First ainsi qu'un soutien financier de la Fondation Roi Baudouin (Fonds De Coninck) et du fonds TELOS qui a permis le recrutement d'une responsable logement au sein de l'équipe psycho-médico-sociale du centre de jour et d'étendre ainsi nos missions d'accompagnement au logement.

Le renouvellement du soutien financier de la fondation Talitha Koum a permis de continuer à proposer un programme d'activités diversifiées à destination de notre public.

A cela vient s'ajouter des financements publics structurels, récurrents ou pluri-annuels déjà au budget d'exploitation 2024 et reconduits en 2025.

Après une dernière enveloppe restreinte, cette année a aussi confirmé l'arrêt définitif du financement Contrat Social Santé (CLSS), seul financement public du pôle travail de rue de l'asbl.

Dépenses

Le poste des rémunérations représente 74% des dépenses de l'asbl, pour une équipe de 20 ETP en moyenne sur 2025 (contre 19,5 ETP en 2024). Les frais de fonctionnements ont été similaires à ceux de 2024. Si 2025 n'a pas été l'année de nouveaux grands projets mais plutôt celle de la maîtrise des coûts, on notera toutefois la décision structurelle d'introduire en septembre les chèques repas pour les travailleuses et travailleurs de DoucheFLUX.

ADMINISTRATIE

FINANCIËN

Een groot deel van het jaar was er geen Brusselse regering en bijgevolg slechts een gewestbegroting voor lopende zaken. 2025 werd gekenmerkt door een onduidelijke politieke context en zeer reële besparingen voor de sector van de bijstand aan personen en de non-profitsector in het algemeen. Hierdoor werd een heel netwerk van essentiële spelers getroffen die zich inzetten om mensen in precaire situaties toegang tot hun fundamentele rechten te bezorgen. Ook het publiek van DoucheFLUX werd hierdoor vanzelfsprekend geraakt.

Het jaar werd met een positieve balans afgesloten, maar dat mag de aandacht niet afleiden van het feit dat het financieel beheer de hele tijd werd gedomineerd door onrust: onrust over mogelijke verminderingen of zelfs stopzetting van geldstromen, over laattijdige toezeggingen van subsidies, over projecten die in de koelkast moesten worden gestopt. DoucheFLUX zag dat sommige van zijn Brusselse partners in zeer moeilijk vaarwater kwamen en hanteerde daarom een preventieve strategie van risicobeperking, om zo de continuïteit van zijn activiteiten en de stabiliteit van zijn team toch te kunnen waarborgen in een onzekere context.

Inkomsten

DoucheFLUX heeft in 2025 zijn erkenning van de GGC als Housing First-partner verkregen, evenals financiële steun van de Koning Boudewijnstichting (Fonds De Coninck) en van Telos

Impact. Dit maakte het mogelijk om een huisvestingscoördinator aan te werven binnen het psycho-medisch-sociale team van het dagcentrum. Zo kunnen we onze begeleidingsopdrachten op het vlak van huisvesting uitbreiden.

Dankzij de verlenging van de financiële steun van de stichting Talitha Koum konden we een gevarieerd activiteitenprogramma voor onze doelgroep blijven aanbieden.

Daarnaast is er structurele, recurrente of meerjarige overheidsfinanciering die al in de exploitatiebegroting voor 2024 was opgenomen en die in 2025 werd verlengd.

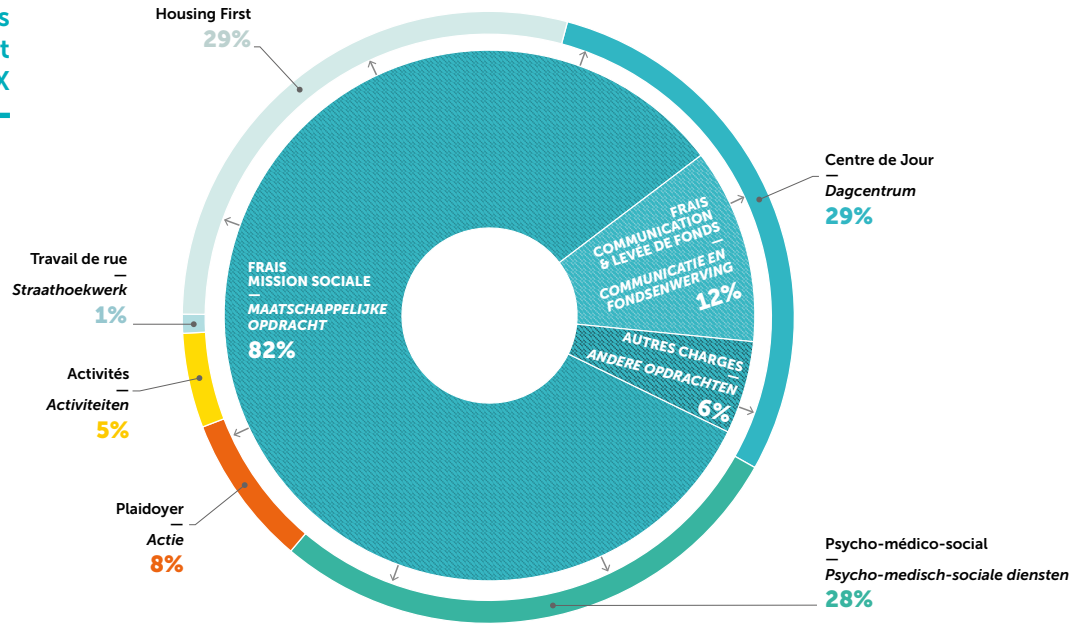
Na een laatste beperkte enveloppe werd dit jaar de definitieve stopzetting bevestigd van de financiering via de Lokale Welzijns- en Gezondheidscontracten (LWGC). Dat was de enige overheidsfinanciering die we ontvingen voor ons straathoekwerk.

Uitgaven

De loonkosten vertegenwoordigen 74% van de uitgaven van de vzw, voor een team van gemiddeld 20 voltijdsequivalenten in 2025 (tegenover 19,5 VTE's in 2024). De werkingskosten waren vergelijkbaar met die van 2024.

Hoewel 2025 geen jaar was van grote nieuwe projecten, maar eerder van kostenbeheersing, valt toch de structurele beslissing op om in september maaltijdcheques in te voeren voor de medewerkers van DoucheFLUX.

Repartition des charges en fonction des missions et activités de DoucheFLUX

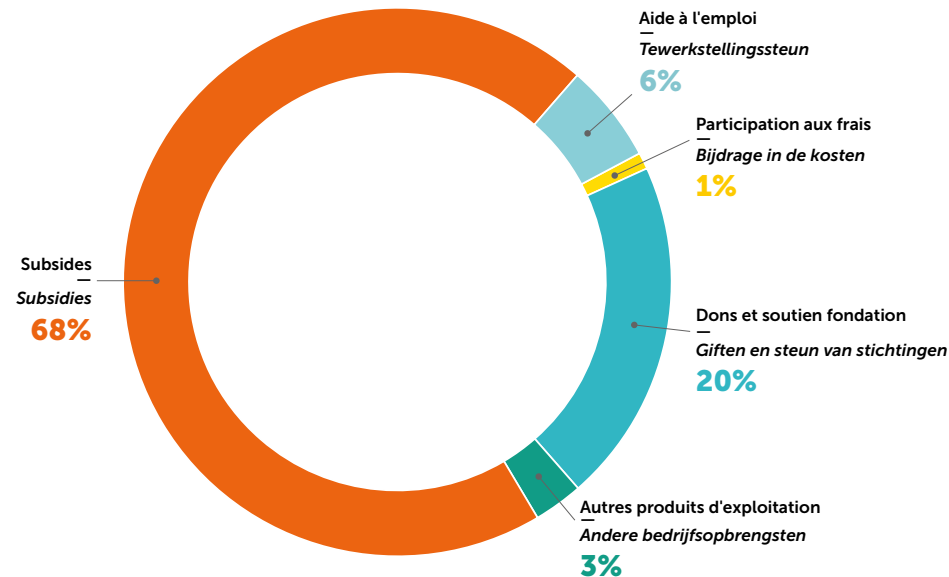
Verdeling van de uitgaven volgens de door DoucheFLUX ontplooide activiteiten

Répartition des produits en fonction des sources de financements

Les comptes annuels sont publiés à la banque nationale Belge (Numéro d'entreprise 0841.390.074). Les bilans annuels internes détaillés sont par ailleurs disponibles sur le site internet de l'asbl.

Les comptes financiers et la comptabilité sont tenus par la responsable finances et administration ainsi que la fiduciaire PME Conseils. L'administration des ressources humaines est effectuée par le responsable ressources humaines et le secrétariat social externe Group S.

Les comptes de DoucheFLUX sont certifiés annuellement par un expert-comptable et fiscal certifié.

Verdeling van de opbrengsten volgens de financieringsbronnen

De jaarrekening wordt gepubliceerd bij de Nationale Bank van België (ondernemingsnummer 0841.390.074). De gedetailleerde interne jaarbalansen zijn bovendien beschikbaar op de website van de vzw.

De financiële rekeningen en de boekhouding worden gevoerd door de eigen verantwoordelijke voor financiën en administratie en door het boekhoudkantoor PME Conseils. Het personeelsbeheer wordt verzorgd door de eigen verantwoordelijke voor human resources en het externe sociaal secretariaat Group S.

De rekeningen van DoucheFLUX worden jaarlijks gecertificeerd door een erkend accountant en belastingadviseur.

J'EXISTE

Vous n'aimez pas les bains ? Offrez des douches.

Offrez une douche solidaire à une personne sans chez-soi

Hou je niet van baden? Schenk gratis douches.

Schenk een solidaire douche aan een thuisloze persoon

Vous n'aimez pas les bains ? Offrez des douches.

Offrez une douche solidaire à une personne sans chez-soi

Hou je niet van baden? Schenk gratis douches.

Schenk een solidaire douche aan een thuisloze persoon

Vous aimez chanter sous la douche ?

Offrez une douche solidaire à une personne sans chez-soi

Achetée au prix de 5€, la douche solidaire est redistribuée par les associations bruxelloises actives auprès des personnes sans chez-soi.

DOUCHEFLUX accompagne les personnes sans chez-soi afin de faciliter l'accès à leurs droits fondamentaux.

La lutte commence sous la douche.

Offrez une douche solidaire à une personne sans chez-soi

Achetée au prix de 5€, la douche solidaire est redistribuée par les associations bruxelloises actives auprès des personnes sans chez-soi.

DOUCHEFLUX accompagne les personnes sans chez-soi afin de faciliter l'accès à leurs droits fondamentaux.

Vos meilleures idées naissent sous la douche.

Offrez une douche solidaire à une personne sans chez-soi

Achetée au prix de 5€, la douche solidaire est redistribuée par les associations bruxelloises actives auprès des personnes sans chez-soi.

DOUCHEFLUX accompagne les personnes sans chez-soi afin de faciliter l'accès à leurs droits fondamentaux.

Un jour sans douche ?

Offrez une douche solidaire à une personne sans chez-soi

Achetée au prix de 5€, la douche solidaire est redistribuée par les associations bruxelloises actives auprès des personnes sans chez-soi.

DOUCHEFLUX accompagne les personnes sans chez-soi afin de faciliter l'accès à leurs droits fondamentaux.

Vous n'aimez pas les bains ? Offrez des douches.

Offrez une douche solidaire à une personne sans chez-soi

Achetée au prix de 5€, la douche solidaire est redistribuée par les associations bruxelloises actives auprès des personnes sans chez-soi.

DOUCHEFLUX accompagne les personnes sans chez-soi afin de faciliter l'accès à leurs droits fondamentaux.

Campagne de fin d'année /
Eindejaarscampagne, 2025

COMMUNICATION & RAYONNEMENT ASSOCIATIF

En 2025, la communication de DoucheFLUX a constitué un enjeu prioritaire à tous les niveaux.

L'année a d'abord été marquée par le renforcement de l'équipe Communication et Partenariats privés. Par ailleurs, l'équipe a bénéficié de l'accompagnement de plusieurs agences et prestataires afin de repenser sa stratégie globale. Ce travail de recul stratégique a été particulièrement précieux et a permis une mobilisation collective autour de ces enjeux. L'accompagnement mené avec l'agence bruxelloise VO a notamment abouti à l'élaboration d'un plan d'engagement stratégique sur deux ans, dont l'équipe s'est saisi pour structurer et développer ses actions.

DoucheFLUX a également mis en lumière le quotidien du travail de l'équipe Housing First à travers l'exposition *Embrasser, c'est un métier ?*. La photographe Julie de Bellaing, qui documente l'association depuis plusieurs années, a suivi pendant un an l'équipe dans l'accompagnement de personnes anciennement sans chez-soi. Après un vernissage et une première présentation à la Bourse en mai, l'exposition a été accueillie au centre culturel Jacques Franck à Saint-Gilles de septembre à décembre. En posant un regard artistique sur la lutte pour que chacun·e ait un chez-soi, cette exposition s'est affirmée

comme un outil fort de sensibilisation et de rayonnement.

Le développement des activités de communication et de partenariats a conduit à structurer davantage la présence de DoucheFLUX sur les réseaux sociaux. Une attention particulière a été portée au maintien du lien avec les sympathisant·es et donateur·rices, notamment à travers des campagnes d'e-mailing. Dans le cadre du plan d'engagement, l'équipe a également lancé une campagne de fin d'année multicanale. Autour du concept des « douches solidaires », DoucheFLUX a déployé une campagne audacieuse et non misérabiliste, invitant le grand public à se mobiliser contre le sans-chez-soirisme. Publicités en ligne, affichage dans les rues de Bruxelles, envois postaux et e-mails ont permis de toucher un large public. Une dynamique que l'équipe entend poursuivre en 2026, en renforçant un plaidoyer en faveur de la fin possible — et nécessaire — du sans-chez-soirisme.

 +1.165

 +846

 +262

COMMUNICATIE & UITSTRALING VAN DE VERENIGING

In 2025 was de communicatie van DoucheFLUX op alle niveaus een prioritair aandachtspunt.

Het jaar werd in de eerste plaats gekenmerkt door de versterking van het team Communicatie en Privé Partnerschappen. Bovendien kreeg het team ondersteuning van verschillende bureaus en dienstverleners om met hun hulp zijn algemene strategie te herzien. Tijd nemen voor strategische reflectie was bijzonder waardevol en zorgde voor een collectieve mobilisatie rond al onze uitdagingen. De begeleiding door het Brusselse bureau VO heeft met name geleid tot de uitwerking van een strategisch verbintenisplan voor twee jaar. Dat zal het team helpen om zijn acties te structureren en verder te ontwikkelen.

*DoucheFLUX heeft ook het dagelijkse werk van het Housing First-team in de schijnwerpers gezet via de tentoonstelling *Embrasser, c'est un métier ?* / Omarmen, is dat een vak? Fotografe Julie de Bellaing, die onze acties al enkele jaren vastlegt, heeft het team*

een jaar lang gevolgd bij de begeleiding van mensen die voorheen thuisloos waren. Na een vernissage en een eerste presentatie in de Brusselse Beurs in mei, was de tentoonstelling van september tot december te zien in het cultureel centrum Jacques Franck in Sint-Gillis. Door een artistieke blik te werpen op de strijd om iedereen een thuis te geven, heeft deze tentoonstelling zich bewezen als een krachtig instrument voor bewustmaking en uitstraling naar de buitenwereld.

Door meer nadruk op communicatie te leggen en door goed samen te werken met anderen is DoucheFLUX nu veel sterker aanwezig op de sociale media. Er werd bijzondere aandacht besteed aan het onderhouden van de band met sympathisanten en donateurs, met name via e-mailcampagnes. In het kader van het verbintenisplan heeft het team ook een eindejaarscampagne gelanceerd op zowat alle kanalen. Rond het concept van de 'solidariteitsdouches' heeft DoucheFLUX een gedurfde campagne gevoerd, wars van alle misérabilisme, waarin het grote publiek werd opgeroepen om in actie te komen tegen thuisloosheid. Via online advertenties, affiches in de straten van Brussel, postzendingen en e-mails werd een breed publiek bereikt. Deze dynamiek wil het team in 2026 zeker voortzetten, om zo ons pleidooi dat er een einde moet én kan komen aan thuisloosheid kracht bij te zetten.

Pour la fin du sans-chez-soirisme

Si l'asbl porte une ambition forte, elle entend la faire entendre haut et fort. En 2025, DoucheFLUX s'est dotée d'une baseline afin d'affirmer clairement son objectif sociétal. En faisant le choix d'employer le terme sans-chez-soirisme, c'est tout un positionnement politique et un plaidoyer qui s'expriment : DoucheFLUX agit pour que chacun-e puisse accéder à un véritable chez-soi, bien au-delà d'un simple abri.

L'association affirme également sa volonté de sensibiliser le grand public à cette réalité et de faire de la communication un levier de transformation des regards. Une première étape indispensable pour faire évoluer les mentalités — et, à terme, les politiques.

Actions solidaires et événements

L'année 2025 a été rythmée par de nombreux événements :

- **Cycle de soirées solidaires** : de mars à septembre, un collectif de bars à cocktails bruxellois a organisé plusieurs soirées dont une partie des bénéficiaires a été reversée à DoucheFLUX. Une belle opportunité de faire connaître nos actions dans un cadre festif, aux côtés de Chemistry & Botanic's, Modern Alchemist, Life is Beautiful et Fox Den.
- **Grootste Spaghettislag – Brussel Helpt (22 novembre)** : en partenariat avec les Gastrosophes, DoucheFLUX a une nouvelle fois affiché complet lors de cet événement solidaire.
- **Marché de Noël solidaire (17 décembre)** : l'équipe a participé au marché organisé par le Service Culture de la Commune de Saint-Gilles. En proposant boissons et biscuits, elle a pu échanger avec les passant-es et organiser une récolte de fonds.
- **Banquet de la Street (24 décembre)** : la cinquième édition de ce rendez-vous incontournable, organisée place Bethléem à Saint-Gilles par les équipes de DoucheFLUX et des Gastrosophes, a réuni plus de 150 personnes autour d'un moment festif et convivial. Ce temps fort a également été l'occasion de rappeler les menaces que fait peser l'absence de gouvernement bruxellois sur l'ensemble du secteur et sur les personnes sans chez-soi et précarisées.

Solidariteitsacties en evenementen

Het jaar 2025 stond in het teken van talrijke solidariteitsevenementen:

- **Een reeks solidariteitsavonden**. Van maart tot september organiseerde een collectief van Brusselse cocktailbars verschillende avonden waarbij een deel van de opbrengst werd gedoneerd aan DoucheFLUX. Een mooie kans om onze acties onder de aandacht te brengen in een feestelijke setting, samen met de bars Chemistry & Botanic's, Modern Alchemist, Life is Beautiful en Fox Den.
- **De Grootste Spaghettislag – Brussel Helpt (22 november)**. In samenwerking met Les Gastrosophes was DoucheFLUX ook deze keer weer volledig volgeboekt tijdens dit solidariteitsevenement.
- **Solidariteitskerstmarkt (17 december)**. Het team nam deel aan de markt die werd georganiseerd door de dienst Cultuur van de gemeente Sint-Gillis. Door drankjes en koekjes aan te bieden, kon het team met voorbijgangers in gesprek gaan en geld inzamelen.
- **Straatbanket (24 december)**. Dit was al de vijfde editie van dit niet te missen evenement, georganiseerd op het Bethlehemplein in Sint-Gillis door de teams van DoucheFLUX en Les Gastrosophes. Het straatbanket bracht meer dan 150 mensen samen voor een feestelijk en gezellig samenzijn. Tegelijk was het een gelegenheid om nog eens te wijzen op de kwalijke gevolgen van het getalm met een Brusselse regering voor de hele sociale en gezondheidssector, en in het bijzonder voor thuislozen en mensen in precarie situaties.

Voor het einde van de thuisloosheid

De ambities van onze vzw zijn hoog en we zijn vastbesloten die luid en duidelijk te laten horen. In 2025 heeft DoucheFLUX daarom een slogan gekozen die zijn maatschappelijke doelstelling duidelijk in de verf zet. Door te kiezen voor de term thuisloosheid komen een hele politieke stellingname en een sterk pleidooi tot uiting: DoucheFLUX zet zich in opdat iedereen toegang krijgt tot een echte thuis, wat veel meer is dan alleen maar een dak.

We bevestigen ook ons vaste voornemen om het grote publiek bewust te maken van deze harde realiteit en willen daarom van communicatie een hefboom maken om de kijk van mensen op thuisloosheid te veranderen. Zo zetten we een eerste onmisbare stap op de weg naar een echte mentaliteitswijziging, én op de weg naar een nieuw beleid.

Banquet de la Street, 24.12.25

SOUTENIR DOUCHEFLUX

DoucheFLUX est une initiative citoyenne qui a vu le jour uniquement grâce au soutien de nombreux-euses citoyen-ne-s, d'entreprises et de fonds privés. DoucheFLUX génère maintenant des revenus et bénéficie de sub-sides publics. Mais pour assurer la poursuite et le développement des services et activités, le soutien précieux de la société civile, des fonds et des entreprises reste indispensable.

Faites un don en nature, devenez sponsor ou parrainez une activité

Sur notre site web, vous trouvez une liste actualisée de produits dont nous avons besoin. Il y a de multiples possibilités de soutenir DoucheFLUX en nature : offrez des produits d'hygiène, des essuies, des sous-vêtements, du café, etc.

Organisez une action solidaire

Un spectacle, un concert, un dîner, un anniversaire, une vente d'œuvres d'art, etc. Ce sont quelques idées déjà mises en œuvre par des citoyen-ne-s qui allient divertissement et levée de fonds pour DoucheFLUX.

Devenez partenaire

Vous êtes une organisation publique ou privée et vous souhaitez vous mobiliser dans la lutte contre la précarité ? Engagez-vous à nos côtés pour la fin du sans-chez-soirisme, les moyens d'action sont multiples.

Faites un don

Vous pouvez faire un don ou un ordre permanent sur le compte de DoucheFLUX:

BE80 3630 2531 1077
(communication: DON ou DON MENSUEL).

Pour tout don à partir de 40 € par an, vous bénéficiez d'une réduction d'impôt de 30%. Un don de 40€ ne vous coûtera en réalité que 28€.

Intéressé-e par l'une de ces actions ?

Contactez-nous :

communication@doucheflux.be.

DoucheFLUX est membre de la fondation Donorinfo

Chaque donateur-trice est préoccupé-e par la destination de son don. DoucheFLUX est membre de la fondation Donorinfo, une instance indépendante qui garantit la transparence des comptes et du fonctionnement des associations qu'elle analyse. Le site donorinfo.be rend accessibles toutes ces informations.

DOUCHEFLUX STEUNEN

Organiseer een sociale actie.

Een show, een concert, een diner, een verjaardagsfeestje, een kunstverkoop, enz. Dit zijn slechts een paar van de ideeën die al in de praktijk zijn gebracht door burgers die entertainment en fondsenwerving combineren voor DoucheFLUX.

Partner worden

Bent u een publieke of particuliere organisatie die betrokken wil raken bij de strijd tegen armoede? Doe met ons mee in de strijd tegen thuisloosheid.

Geïnteresseerd in één van deze acties?

Neem contact met ons op:

communication@doucheflux.be

DoucheFLUX is lid van de stichting Donorinfo

Elke donateur is bezorgd over de bestemming van zijn of haar donatie. DoucheFLUX is lid van de stichting Donorinfo, een onafhankelijk orgaan dat de transparantie van de rekeningen en activiteiten van de verenigingen die het analyseert, garandeert. Al deze informatie is beschikbaar op de site donorinfo.be.

Doneer

U kunt een donatie of doorlopende opdracht geven ten voordele van DoucheFLUX:

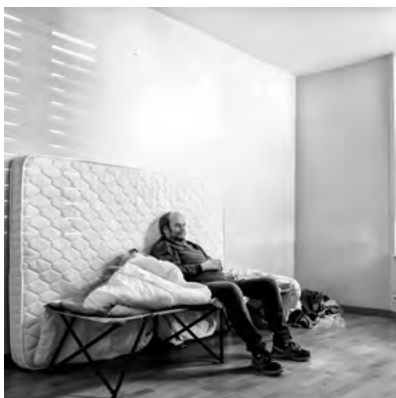
BE80 3630 2531 1077 (mededeling: DONATIE of MAANDELIJKSE DONATIE).

Donaties van 40 € of meer per jaar komen in aanmerking voor een belastingvermindering van 30%. Een donatie van 40 € kost u slechts 28 €.

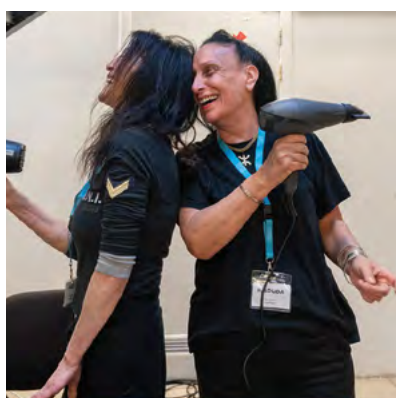
DoucheFLUX is een burgerinitiatief dat alleen kon ontstaan dankzij de steun van vele burgers, bedrijven en particuliere fondsen. DoucheFLUX genereert nu inkomsten en ontvangt overheidssubsidies. Maar om de voortzetting en ontwikkeling van zijn diensten en activiteiten te garanderen, blijft de onschatbare steun van de burgermaatschappij, fondsen en bedrijven essentieel.

Doneer in natura, word sponsor of sponsor een activiteit.

Op onze website vindt u een lijst van producten die we momenteel nodig hebben. Er zijn veel manieren om DoucheFLUX in natura te steunen: doneer hygiëneproducten, handdoeken, ondergoed, koffie, enz.

**Soutenez-nous
en 2026 !
Steun ons
in 2026!**

**DOUCHE
FLUX**
doucheflux.be

**Aidez-nous à poursuivre notre mission en 2026,
faites un don en scannant notre QR-code !**

**Help ons onze missie voort te zetten in 2026,
doneer via de QR-code!**

PARTENAIRES - PARTNERS

POUVOIRS PUBLICS - PUBLIEKE OVERHEDEN

SPONSORS

Avec le soutien du Fonds Dr. Daniël de Coninck, géré par la Fondation Roi Baudouin
 Met de steun van het Fonds Dr. Daniël De Coninck, beheerd door de Koning Boudewijnsinstichting

DOUCHEFLUX EST MEMBRE DE - DOUCHEFLUX IS LID VAN

PARTENAIRES MÉDICAUX - MEDISCHE PARTNERS

PARTENAIRES SOCIAUX - SOCIALE PARTNERS

AUTRES SECTEURS - ANDERE SECTOREN

Editeur responsable – *Verantwoordelijke uitgever*
Benjamin Brooke

Rédaction – *Redactie*
Serena Alba, Léa Bottani-Dechaud, Benjamin Brooke, Léa Courtois, Jérôme Guiot,
Valentine Reyniers, Hélène Taquet, Laurent d'Ursel, Marie Zune

Coordination de rédaction – *Redactionele coördinatie*
Hélène Taquet

Traduction NL – *Vertaling NL*
Mark Rummens

Relecture FR – *Nalezing FR*
Hélène Papot
Relecture NL – *Nalezing NL*
Els Rochette

Graphisme – *Design*
LN / In-graphics.be

Photos - *Foto's*
© Julie de Bellaing / Ki-vi asbl
(cover, p. 2, 4, 11, 13, 16, 18, 20, 24, 42/3, 44, 49, 63, back cover) ;
© Claire Bourguin / Ki-vi asbl (p. 28, 33) ;
© DoucheFLUX (p. 7, 14, 36, 38, 39, 41, 42/1, 42/2, 43, 60) ;
© DentalFLUX (p. 27) ;
© Léa B. (p. 30 : *Women Visual Voices*) ;
© Héléna V.B. (p. 31 : *Women Visual Voices*) ;
© Syndicat des immenses (p. 50, 56 ,57)

DOUCHE FLUX

Pour la fin du sans-chef-solisme
Voor het einde van thuisloosheid

84 Rue des Vétérinaires
Veeartsenstraat
1070 Brussels

www.doucheflux.be
02 319 58 27
info@doucheflux.be

RPM/RPP Brussels
0841.390.074